

Datatilsynets årsberetning 2000

DATATILSYNET

Datatilsynets årsberetning 2000

Udgiver: Datatilsynet
Design: Kontrast design
Tryk: Rota Rota
Beretningen er sat med Meta
Oplag: 3.000
August 2001
ISSN nr: 1601-5657
ISBN nr: 87-601-9385-9

Indhold

<i>Indledning</i>	<i>5</i>
<i>Datatilsynets virksomhed i år 2000</i>	<i>7</i>
<i>Sager om behandling af personoplysninger</i>	<i>23</i>
<i>Internationalt arbejde</i>	<i>53</i>
<i>Sikkerhedsspørgsmål</i>	<i>69</i>
<i>Tilsynsvirksomhed</i>	<i>75</i>
<i>Bilag</i>	<i>79</i>

Til Folketinget

Hermed afgiver Datatilsynet sin første årsberetning.

Beretningen afgives i henhold til § 65 i lov om behandling af personoplysninger (persondataloven), hvorefter Datatilsynet afgiver en årlig beretning om sin virksomhed til Folketinget. Persondataloven trådte i kraft den 1. juli 2000, og beretningen dækker dermed 2. halvår af år 2000.

Beretningen indeholder en beskrivelse af Datatilsynets aktiviteter i år 2000, herunder referater af en række principielle sager om behandling af personoplysninger.

Hertil kommer et afsnit om det internationale arbejde, som Datatilsynet i årets løb har deltaget i.

Under overskriften sikkerhedsspørgsmål omtales de vigtigste aktiviteter på området vedrørende datasikkerhed. I øvrigt rummer flere af de sager, der refereres i afsnittet med principielle sager om behandling af personoplysninger, betydningsfulde spørgsmål om datasikkerhed.

Endelig omtales i afsnittet om tilsynsvirksomhed de inspektioner (kontrolbesøg), som Datatilsynet har foretaget i årets løb.

Registertilsynets beretning om sin virksomhed i 1. halvår af år 2000 er optaget som bilag 2 til Datatilsynets årsberetning.

København, juni 2001

Hugo Wendler Pedersen
Formand for Datarådet

Henrik Waaben
Direktør

Datatilsynets virksomhed i år 2000

<i>Ny persondatalov</i>	8
<i>Datatilsynets organisation</i>	11
<i>Datatilsynets opgaver</i>	13
<i>Statistiske oplysninger</i>	14
<i>Opgaver i forbindelse med indtræden i Schengen-samarbejdet</i>	17
<i>Overførsel af oplysninger til lande uden for EU</i>	19

Datatilsynets virksomhed i år 2000

Ny persondatalov

Den 1. juli 2000 trådte lov nr. 429 af 31. maj 2000 om behandling af personoplysninger i kraft. Den nye lov kaldes også "persondataloven".

Datatilsynet er den myndighed, som administrerer persondataloven og fører tilsyn med, at loven overholdes. Datatilsynet har erstattet Registertilsynet. Lov om offentlige myndigheders registre og lov om private registre gælder ikke længere.

Gennemførelse af et EF-direktiv

I efteråret 1995 blev et EF-direktiv om behandling af personoplysninger vedtaget. Direktivets danske titel er "Europa-Parlamentet og Rådets direktiv 95/46/EF af 24. oktober 1995 om beskyttelse af fysiske personer i forbindelse med behandling af personoplysninger og om fri udveksling af sådanne oplysninger". Dette direktiv kaldes også "det generelle databeskyttelsesdirektiv".

Justitsministeriet nedsatte i foråret 1996 et udvalg, som fik til opgave at udarbejde et udkast til ny lovgivning på registerområdet. Registerudvalget afgav betænkning i december 1997 (Betænkning nr. 1345/1997 om behandling af personoplysninger). Betænkningen indeholder blandt andet en beskrivelse af den hidtidige retstilstand, udvalgets overvejelser samt udvalgets lovudkast.

Herefter fremsatte Justitsministeriet i foråret 1998 første gang forslag til lov om behandling af personoplysninger. Forslaget nåede ikke at blive færdigbehandlet i folketingsåret 1997-1998 og bortfaldt. Der fremsattes derfor endnu et lovforslag i efteråret 1998. Dette lovforslag blev heller ikke færdigbehandlet i folketingsåret (1998-1999) og bortfaldt derfor.

Endelig fremsatte Justitsministeriet i december 1999 sit tredje forslag til lov om behandling af personoplysninger: Lovforslag nr. L 147 i folketingsåret 1999-2000. Lovforslaget byggede som de to tidligere på Registerudvalgets betænkning. Der var dog foretaget visse ændringer og præciseringer for at klargøre og forbedre beskyttelsen af de registrerede. Herudover var der foretaget justeringer på baggrund af de svar på spørgsmål fra Folketingets Retsudvalg, som Justitsministeriet afgav i forbindelse med lovforslagenes behandling. Dette lovforslag blev - med enkelte ændringer - vedtaget af Folketinget den 26. maj 2000.

Persondataloven og de bekendtgørelser og vejledninger, der er udstedt i henhold til loven, kan blandt andet læses på Datatilsynets hjemmeside, www.datatilsynet.dk.

Som bilag 1 til denne årsberetning er medtaget en oversigt over alle reglerne, dvs. loven, bekendtgørelserne og vejledningerne.

Fra registerlov til persondatalov

Registertilsynet fulgte løbende med i lovforslagenes behandling og forberedte skiftet til den ny lov. Sideløbende behandledes tilsynets almindelige sager i medfør af registerlovene. Som bilag 2 til denne årsberetning er optrykt en beretning om Registertilsynets virksomhed i 1. halvår af år 2000.

Forberedelserne til den nye lov omfattede blandt andet udvikling af en ny hjemmeside til Datatilsynet.

Datatilsynets hjemmeside findes på www.datatilsynet.dk

På hjemmesiden er der etableret mulighed for at indsende anmeldelser til Datatilsynet i elektronisk form. Der er udformet anmeldelseskemaer til de forskellige typer af anmeldelser. Tilsynet har sideløbende hermed etableret den fortegnelse på hjemmesiden, hvori anmeldelserne offentliggøres, når de er godkendt af Datatilsynet.

Datatilsynet arbejder løbende på nye tekster og informationsmateriale til hjemmesiden. Tilsynet sigter mod at offentliggøre alle interessante og principielle afgørelser på hjemmesiden.

Enhver kan tegne elektronisk abonnement på tilsynets hjemmeside. Man kan i den forbindelse vælge, på hvilke dele af hjemmesiden man vil modtage besked om opdateringer. Abonnenterne modtager elektroniske meddelelser (e-post), når de dele af hjemmesiden, de abonnerer på, opdateres. Ved redaktionens slutning i juni 2001 var der i alt 1.960 abonnenter på Datatilsynets hjemmeside.

I forbindelse med Retsudvalgets behandling af lovforslag nr. L 147 blev Registertilsynet bedt om at skrive en informerende tekst om den kommende lov. Denne tekst dannede siden grundlag for en pjece kaldet "Persondataloven", som tilsynet fik trykt i 50.000 eksemplarer. Pjecen blev udsendt til biblioteker og offentlige myndigheder ved lovens ikrafttræden den 1. juli 2001.

Pjece om persondataloven

Pjecen om persondataloven kan i begrænset antal bestilles hos Datatilsynet, evt. ved brug af formularen under menupunktet "Publikationer" på hjemmesiden. På hjemmesiden er det også muligt at hente pjecen i forskellige formater og evt. selv udskrive et eksemplar.

I juli måned 2000 udsendte Datatilsynet 2 vejledninger: Vejledning nr. 125 af 10. juli 2000 om anmeldelse i medfør af kapitel 12 i lov om behandling af personoplysninger (til den offentlige forvaltning) og Vejledning nr. 126 af 10.

Vejledninger om anmeldelse og registreredes rettigheder blev udsendt i juli måned 2000

juli 2000 om registreredes rettigheder efter reglerne i kapitel 8-10 i lov om behandling af personoplysninger. Datatilsynet har i år 2001 endvidere udsendt: Vejledning nr. 17 af 19. januar 2001 om offentlige myndigheders indberetning af skyldnere til kreditoplysningsbureauer og Vejledning nr. 37 af 2. april 2001 om datasikkerhed (Vejledning til bekendtgørelse nr. 528 af 15. juni 2000 om sikkerhedsforanstaltninger til beskyttelse af personoplysninger, som behandles for den offentlige forvaltning). Datatilsynet arbejder fortsat med udformning af supplerende informations- og vejledningsmateriale om loven.

Anmeldelse af behandlinger

I den første tid med persondataloven har Datatilsynet modtaget og behandlet et betydeligt antal anmeldelser.

I den private sektor skulle behandlinger, som var iværksat før lovens ikrafttræden, leve op til de nye regler om anmeldelse inden den 1. eller den 21. oktober 2000 afhængigt af, om behandlingerne var påbegyndt før eller efter den 24. oktober 1998. Anmeldelsespligten efter persondataloven omfatter langt fra alle de behandlinger, som foretages af private virksomheder m.v. På tilsynets hjemmeside kan man læse mere om, hvad der skal anmeldes til Datatilsynet.

I andet halvår af år 2000 modtog Datatilsynet 726 anmeldelser fra private virksomheder og forskere

I den del af år 2000, hvor persondataloven var gældende, modtog Datatilsynet 726 anmeldelser fra private virksomheder m.v. og forskere. De godkendte anmeldelser kan ses i fortegnelsen på www.datatilsynet.dk.

Dette gælder dog ikke for anmeldte edb-servicebureauer, hvor anmeldelsen sker efter en særlig regel (lovens § 63) og ikke kræver tilladelse fra Datatilsynet. En oversigt over anmeldte edb-servicebureauer vil blive offentliggjort på hjemmesiden.

I den private sektor må de anmeldelsespligtige behandlinger i de fleste tilfælde først foretages, når Datatilsynet har givet en tilladelse. Datatilsynet kan i forbindelse med sådanne tilladelser stille vilkår til beskyttelse af oplysningerne m.v. Tilsynet har til de forskellige typer af anmeldelser udformet standardvilkår, som anvendes som udgangspunkt for de konkrete tilladelser. Nærmere informationer om tilsynets standardvilkår for f.eks. private forskningsprojekter kan fås på www.datatilsynet.dk eller ved henvendelse til tilsynet.

I den offentlige sektor skulle behandlinger iværksat i perioden fra den 24. oktober 1998 til lovens ikrafttræden leve op til de nye anmeldelsesregler senest den 1. oktober 2000. De behandlinger, der var iværksat før den 24. oktober 1998, skulle opfylde anmeldelsespligten senest den 1. april 2001.

Datatilsynet modtog 669 anmeldelser fra offentlige myndigheder

Der gælder også for den offentlige forvaltning en række undtagelser fra anmeldelsespligten. I Datatilsynets vejledning om anmeldelse i henhold til kapi-

tel 12 i lov om behandling af personoplysninger beskrives reglerne om anmeldelse og undtagelserne af disse. Datatilsynet modtog i år 2000's sidste halvår 669 anmeldelser fra offentlige myndigheder.

I den kommunale sektor foretages en række behandlinger på samme måde i forskellige kommuner, og der anvendes ofte samme edb-system med f.eks. Kommunedata som databehandler (edb-servicebureau). For at lette kommunernes opgaver ved anmeldelse af sådanne behandlinger har Datatilsynet givet kommunerne mulighed for at tilslutte sig fællesanmeldelser. Ordningen er nærmere beskrevet på tilsynets hjemmeside. Datatilsynet har i forbindelse hermed godkendt en række fællesanmeldelser udarbejdet af Kommunernes Landsforening og Kommunedata. Kommuner, der foretager behandlinger svarende til de i fællesanmeldelsen beskrevne, kan på en særlig blanket tilslutte sig fællesanmeldelsen. 111 af de 669 anmeldelser i den offentlige sektor er modtaget som tilslutninger til fællesanmeldelser.

Fællesanmeldelser giver kommunerne mulighed for foretage anmeldelse på en let måde

Datatilsynet består af et råd - Datarådet - og et sekretariat. Datatilsynet udøver sine funktioner i fuld uafhængighed, men har en finanslovmæssig og personalemæssig tilknytning til Justitsministeriet, som dog ikke har nogen instruktionsbeføjelse over for tilsynet. Lovgivningen om persondatabeskyttelse hører under Justitsministeriets ressort.

Datatilsynets organisation

Datatilsynets afgørelser efter lov om behandling af personoplysninger er endelige og kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed. Afgørelserne kan derimod indbringes for domstolene, ligesom Datatilsynet i sin virksomhed er undergivet sædvanlig kontrol af Folketingets Ombudsmand.

Datarådet

Datarådet består af en formand og 6 andre medlemmer, der er udpeget af justitsministeren. Datarådet træffer først og fremmest afgørelse i sager af principiel karakter. Rådet fastsætter efter loven selv sin forretningsorden. Dette er sket i bekendtgørelse om forretningsorden for Datarådet (Bek. nr. 1178 af 15. december 2000). Forretningsordenen kan findes på www.datatilsynet.dk samt i Retsinformation og i Lovtidende.

Datarådets medlemmer

Formand, højesteretsdommer Hugo Wendler Pedersen
Næstformand, advokat Janne Glæsel
Professor, dr. jur. Peter Blume
Direktør, Jacob Lyngsø
Rådmand, Birgit Ekstrøm
Overlæge, Hans Henrik Storm
Formand for Forbrugerrådet, Kirsten Nielsen

Medlemmerne er udpeget i kraft af deres sagkundskab inden for bestemte sagsområder

Medlemmerne er personligt udpeget i kraft af deres sagkundskab inden for bestemte sagsområder og er ikke repræsentanter for bestemte interesseorganisationer eller lignende.

Korrespondance til Datarådets medlemmer stiles til sekretariatet: Datatilsynet, Christians Brygge 28, 4. sal, 1559 København V (fra 1. november 2001 Borgergade 28, 1300 København K)

Sekretariatet

Sekretariatet beskæftiger ca. 30 medarbejdere (jurister, teknikere og kontorpersonale), der varetager Datatilsynets daglige forretninger. Sekretariatet ledes af en direktør.

Ved udgangen af 2000 var der ansat 30 personer i Datatilsynet

Den nye lov har medført en personalemæssig styrkelse af tilsynet. Personaletilgangen er sket gradvist i den periode, hvor lovforslagene har været under behandling, og har også tilført tilsynet yderligere IT-faglig kundskab. Ved udgangen af år 2000 var der ansat 30 personer i Datatilsynet. Til sammenligning havde Registertilsynet ved udgangen af 1997 25 medarbejdere. Tendensen er fortsat stigende, idet det har vist sig nødvendigt at ansætte yderligere medarbejdere. Dette sker her og nu for at kunne behandle de mange anmeldelser af eksisterende behandlinger, som Datatilsynet modtager. Hertil kommer nye opgaver for Datatilsynet i forbindelse med "Danmark på nettet", som omtales nedenfor.

Det forøgede antal medarbejdere har i øvrigt haft den konsekvens, at tilsynet har måttet se sig om efter andre lokaler, da det på sigt ikke er muligt at skaffe plads til alle i tilsynets lejemål på Christians Brygge. Tilsynet flytter derfor pr. 1. november 2001 til et større lejemål beliggende Borgergade 28, 3.-6. sal.

Ansatte i sekretariatet

Pr. 31. december 2000

Direktør, cand. jur. Henrik Waaben
Kontorchef, cand. jur. Lena Andersen
IT-chef, civilingeniør Ib Alfred Larsen
Konsulent, cand. jur. Lotte Nyløkke Jørgensen
Konsulent, akademiingeniør Robert Hartmann Pedersen
Akademiingeniør Flemming Boysen, HD
Specialkonsulent, mag.art. Camilla Daasnes
Fuldmægtig, cand. jur. Bettina Vesterholm Agerskov
Fuldmægtig, cand. jur. Peter Rostgaard Ahleson
Fuldmægtig, cand. jur. Kira Kolby Christensen
Fuldmægtig, cand. jur. Maiken Christensen
Fuldmægtig, cand. jur. Cristina Angela Gulisano
Fuldmægtig, cand. jur. Lene Engedal Kragelund
Fuldmægtig, cand. jur. Nana Kryger Larsen
Fuldmægtig, cand. jur. Jakob Lundsager
Fuldmægtig, cand. jur. Ulla Østergaard Pedersen
Fuldmægtig, cand. jur. Lene Bang Petersen
Fuldmægtig, cand. jur. Charlotte Edholm Mortensen
Fuldmægtig, cand. jur. Camilla Vinkel Voss
Kontorfuldmægtig Kirsten Markussen
Kontorfuldmægtig Anne-Marie Müller
Kontorfuldmægtig Suzanne Stenkvist
Overassistent Pernille Jensen
Overassistent Mette Maj Leilund
Overassistent Berit Pedersen
Assistent Betina Have Krarup (orlov)
Assistent Jette van der Loo
Kontorelev Irene Hesselberg
Stud. jur. Marie Gjesing Olesen
Stud. jur. Maria Møller Olsen

Datatilsynets arbejde består i administration af lov om behandling af personoplysninger. Tilsynet fører tilsyn med enhver behandling, der er omfattet af loven, bortset fra domstolenes behandlinger.

Blandt Datatilsynets forskellige opgaver og funktioner kan blandt andet nævnes vejledning og rådgivning over for offentlige myndigheder og private ved-

Datatilsynets opgaver

rørende registrering og videregivelse af oplysninger, behandling af klagesager og egen driftsager, behandling af anmeldelser og ansøgninger om tilladelse og udførelse af inspektioner hos offentlige myndigheder samt en række private virksomheder, der i henhold til loven skal have tilsynets tilladelse til behandling af personoplysninger.

Datatilsynet bliver hørt over love, bekendtgørelser og vejledninger med betydning for beskyttelsen af privatlivet i forbindelse med behandling af personoplysninger

Endvidere følger det af lov om behandling af personoplysninger, at Datatilsynet skal afgive udtalelse ved udarbejdelsen af bekendtgørelser, cirkulærer eller lignende generelle retsforskrifter, der har betydning for beskyttelsen af privatlivet i forbindelse med behandling af personoplysninger. Datatilsynet bliver også hørt over lovforslag på dette område.

Datatilsynets deltagelse i internationalt samarbejde er et område, der får større og større omfang. Datatilsynet deltager blandt andet i samarbejdet i de fælles tilsynsmyndigheder nedsat i henhold til Schengen- og Europol-konventionerne, i Europarådets arbejde, og andre internationale arbejdsgrupper både på EU-niveau og verdensplan.

Herudover har Datatilsynet opgaver i henhold til andre love, f.eks. modtager tilsynet anmeldelser i henhold til lov om massemediers informationsdatabaser. Bilag 3 til årsberetningen indeholder en oversigt over de redaktionelle informationsdatabaser, der har foretaget anmeldelse til Datatilsynet.

Datatilsynet er også Registertilsyn for Grønland

Datatilsynet er også Registertilsyn for Grønland i medfør af de der gældende registerlove fra 1979, samt i et vist omfang for rigsmyndighederne på Færøerne.

Danmark på nettet

Når andre myndigheder etablerer selvbetjeningssystemer på Internet og lignende yder Datatilsynet vejledning om, hvordan sikkerheden skal være for at beskytte oplysningerne. I forbindelse med, at Regeringen har iværksat en række initiativer til fremme af elektronisk borgerservice i det offentlige, har tilsynet påtaget sig opgaven som central godkendelsesinstans. Opgaven er nærmere omtalt i denne beretnings afsnit om sikkerhedsspørgsmål.

Statistiske oplysninger

Datatilsynet registrerede 2.360 nye sager i perioden 1. juli 2000 til 31. december 2000. Disse sager fordeler sig som følger:

Datatilsynets egen administration m.v.	176
Lovforberedende arbejde	59
Forespørgsler og klager vedrørende private	336
Forespørgsler og klager vedrørende offentlige myndigheder	173

Anmeldelser for den private sektor	726
Anmeldelser for den offentlige forvaltning	669
Sager på Datatilsynets eget initiativ	96
Sikkerhedsspørgsmål	15
Internationale sager	102
Kompetence i henhold til anden lovgivning	8

I det følgende uddybes tallene for nogle af de ovennævnte kategorier.

Forespørgsler og klager vedrørende private

Datatilsynet registrerede i alt 336 sager med forespørgsler og klager vedrørende private. Fordelingen mellem klager og forespørgsler var som følger:

Klager	ca. 30%
Forespørgsler	ca. 70%

Endvidere kan det oplyses, at i de afsluttede sager var ca. 34 % af klagerne berettigede, mens ca. 66 % var uberettigede.

Sagerne var fordelt på følgende virksomhedstyper:

Almindelige virksomheder	43
Den finansielle sektor	38
Fagforeninger, a-kasser, pensionskasser m.v.	19
Telesektoren	38
Foreninger og organisationer	30
Sundhedssektoren (medicinalvirksomheder, klinikker, læger m.v.)	6
Kreditoplysningsbureauer	41
Advarselsregistre	18
Stillingsbesættende virksomheder	3
Ansøgninger om tilladelser	44
Diverse	43
Sager af generel karakter	13

Forespørgsler og klager vedrørende offentlige myndigheder

Datatilsynet registrerede i alt 173 sager med forespørgsler og klager vedrørende offentlige myndigheder. Fordelingen mellem klager og forespørgsler var som følger:

Klager:	ca. 27 %
Forespørgsler:	ca. 73 %

I de afsluttede sager var ca. 24 % af klagerne berettigede, mens ca. 76 % var uberettigede.

Sagerne var fordelt på følgende typer af myndigheder:

Statslige myndigheder	78
Amtskommuner	16
Kommuner	60
Diverse	14
Sager af generel karakter	5

Anmeldelser for den private sektor

Datatilsynet registrerede i alt 726 sager om anmeldelser. Sagerne var fordelt som følger:

Forskning og statistik	439
Privates behandling af oplysninger om rent private forhold	113
Advarselsregistre	16
Spærreliste	20
Kreditoplysningsbureauer	10
Stillingsbesættende virksomheder	61
Edb-servicebureauer	66
Diverse/ sager af generel karakter	1

Anmeldelser for den offentlige forvaltning

Datatilsynet registrerede i alt 669 sager om anmeldelser. Sagerne var fordelt som følger:

Fællesanmeldelser	35
Kommuner	195
Amtskommuner	147
Statslige myndigheder	172
Tilslutninger til fællesanmeldelser fra kommuner	110
Tilslutninger til fællesanmeldelser fra amtskommuner	1
Diverse/ sager af generel karakter	9

Sager på Datatilsynets eget initiativ

Datatilsynet registrerede i alt 96 sager oprettet på tilsynets eget initiativ. Sagerne var fordelt på forskellige sagstyper som følger:

Inspektion og kontrol vedrørende private	24
Inspektion og kontrol vedrørende offentlige myndigheder	7

Sager rejst på grundlag af presseomtale, manglende anmeldelse o.l. 65

Sikkerhedsspørgsmål

Datatilsynet registrerede i alt 15 sager om sikkerhedsspørgsmål. Sagerne var fordelt som følger:

Sager vedrørende private	8
Sager vedrørende offentlige myndigheder	7

Internationale sager

Datatilsynet registrerede i alt 102 internationale sager. Sagerne var fordelt som følger:

Forespørgsler fra udlandet om dansk lovgivning	43
Nordisk tilsynssamarbejde	2
Europarådet	9
EU	15
Konventioner	15
Datakommissærsamarbejdet	8
OECD	2
Diverse/sager af generel karakter	8

Schengen-samarbejdet har to overordnede formål, dels at etablere fri person-bevægelighed over de indre grænser, dels at styrke indsatsen mod international kriminalitet og illegal indvandring. Formålene skal blandt andet opfyldes ved hjælp af udveksling af oplysninger og erfaringer til brug for de enkelte landes bekæmpelse af kriminalitet.

Ved Amsterdam-traktaten, der trådte i kraft den 1. maj 1999, er Schengen-samarbejdet blevet integreret i Den Europæiske Union. Dette er sket i form af en protokol knyttet som bilag til Traktaten om Den Europæiske Union og Traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab.

Det fremgår af Schengen-protokollen, at Schengen-reglerne fra datoen for Amsterdams-traktatens ikrafttræden er gældende for EU-landene, bortset fra Storbritannien og Irland. For Danmarks og de øvrige nordiske landes vedkommende er Schengen-reglerne dog først gældende fra den dato, som Rådet beslutter med enstemmighed blandt EU-landene, bortset fra Storbritannien og Irland. Rådet (Schengen-landene) træffer afgørelsen, når det har konstateret, at forudsætningerne for gennemførelsen af Schengen-reglerne er opfyldt i de nordiske lande, og at kontrollen ved de ydre grænser er effektiv.

Opgaver i forbindelse med indtræden i Schengen-samarbejdet

Med henblik på denne afgørelse har Schengen-landene gennemført en evaluering af de nordiske lande. Evalueringen blev indledt i begyndelsen af år 2000, hvor de nordiske lande i februar 2000 besvarede et omfattende spørgeskema vedrørende iværksatte og forberedte foranstaltninger med henblik på landenes indtræden i det praktiske Schengen-samarbejde.

*Som led i et
evalueringsbesøg blev der
afholdt møde mellem
repræsentanter for
Schengen-landene og
Registertilsynet*

Der blev desuden gennemført evalueringsbesøg i de nordiske lande blandt andet inden for området databeskyttelse. De deltagende repræsentanter for Schengen-landene afholdt under besøget blandt andet et møde med Registertilsynet, ligesom de fik mulighed for at besøge lokaliteterne for blandt andet Sirene-kontoret og virksomheden CSC Danmark A/S, der skal drive den danske del af Schengen-informationssystemet.

Den 1. december 2000 har Rådet truffet afgørelse om anvendelse af Schengen-reglerne for de nordiske lande fra den 25. marts 2001. Dog anvendes reglerne om Schengen-informationssystemet (SIS) fra den 1. januar 2001.

I overensstemmelse med rådsafgørelsen og i medfør af lov om Danmarks tiltrædelse af Schengen-konventionen traf justitsministeren ved bekendtgørelse nr. 1366 af 20. december 2000 bestemmelse om, at lovens regler om Schengen-informationssystemet trådte i kraft den 1. januar 2001, og at lovens øvrige bestemmelser trådte i kraft den 25. marts 2001. Reglerne er tilgængelige på www.datatilsynet.dk.

*Datatilsynet er national
tilsynsmyndighed og
deltager desuden i Den fælles
tilsynsmyndighed*

I henhold til Schengen-konventionen er der nedsat en fælles tilsynsmyndighed, der skal føre tilsyn med Schengen-informationssystemets centrale tekniske støttefunktion C.SIS, som er placeret i Strasbourg. Danmark samt Sverige, Norge, Finland og Island har siden foråret 1997 haft mulighed for at deltage i den fælles tilsynsmyndigheds møder. Tilsynsmyndigheden foretager blandt andet inspektioner af C.SIS og beskæftiger sig også med sikkerhedsspørgsmål og afgiver en årsberetning. Den 4. årsberetning fra den fælles tilsynsmyndighed blev afgivet i oktober 2000 og er tilgængelig på www.datatilsynet.dk.

Registertilsynet (nu Datatilsynet) er udpeget som national tilsynsmyndighed, hvilket indebærer, at der skal føres tilsyn med de nationale dele af SIS-systemet (N.SIS), som er en kopi af C.SIS. Dette betyder blandt andet, at Datatilsynet kan foretage inspektioner af N.SIS. I Danmark er den nationale del af SIS-systemet (N.SIS) oprettet i Rigspolitechefens regi.

Datatilsynet er i øvrigt klagemyndighed for så vidt angår sager om nægtelse af indsigt i N.SIS. Det er i første omgang Rigspolitiet, der træffer afgørelse i spørgsmål om indsigt i N.SIS.

Registertilsynet har siden efteråret 1998 fulgt det arbejde, der har fundet sted i Danmark med henblik på at forberede en egentlig dansk deltagelse i Schen-

gen-samarbejdet. Dette er sket dels som observatør i en National Schengen-gruppe, dels som deltager i en koordineringsgruppe og en ad hoc-arbejdsgruppe vedrørende koordinering af udarbejdelsen af informationsmateriale i forbindelse med Schengen-reglernes ikrafttrædelse.

Yderligere information om Schengen-samarbejdet kan findes på:

www.datatilsynet.dk
www.schengen.dk
www.eu-oplysningen.dk

Enhver overførsel af personoplysninger til tredjelande

Af persondatalovens § 27, stk. 1, følger, at der som udgangspunkt kun må overføres oplysninger til et tredjeland, hvis dette land sikrer et tilstrækkeligt beskyttelsesniveau.

Udtrykket "overførsel" omfatter ud over videregivelse af oplysninger også overladelse, hvorved forstås overførsel af oplysninger til en databehandler eller personer under databehandlerens direkte myndighed. Endelig omfatter udtrykket den dataansvarliges interne anvendelse af oplysninger. Der er tale om en hovedregel, der fraviges ved bestemmelserne i stk. 3 og 4.

Ved et tredjeland forstås en stat, som ikke indgår i Det Europæiske Fællesskab, og som ikke har gennemført en aftale, der er indgået med Det Europæiske Fællesskab, og som indeholder regler svarende til direktiv 95/46/EF af 24. oktober 1995 om beskyttelse af fysiske personer i forbindelse med behandling af personoplysninger og om fri udveksling af sådanne oplysninger. Dette betyder, at f.eks. Norge og Island ikke er tredjelande i relation til § 27, idet disse lande har gennemført lovgivning svarende til direktiv 95/46/EF.

Udover at leve op til de særlige regler om overførsler til tredjelande er det altid en betingelse, at overførslen er lovlig efter de regler i loven, der gælder for alle behandlinger. Med andre ord må en overførsel, der ikke må ske inden for Danmark eller mellem Danmark og et andet EU-land, selvfølgelig ikke ske mellem Danmark og et tredjeland.

I øvrigt skal man være opmærksom på, at visse overførsler af oplysninger efter § 27, stk. 1, ikke kan iværksættes, før Datatilsynet har afgivet udtalelse eller givet tilladelse. Dette følger af lovens § 50, stk. 2, for så vidt angår private dataansvarlige, og § 45, stk. 1, og § 60, stk. 1 og 2, for så vidt angår den offentlige forvaltning.

Overførsel af oplysninger til lande uden for EU

Norge og Island betragtes ikke som tredjelande

Om et land har et tilstrækkeligt beskyttelsesniveau afgøres ud fra alle forhold, der har indflydelse på overførslen

Tilstrækkeligt beskyttelsesniveau

Spørgsmålet om, hvilke lande der er sikre tredjelande, kan afgøres såvel konkret fra sag til sag som generelt. Om det pågældende land har et tilstrækkeligt beskyttelsesniveau, skal afgøres på grundlag af en vurdering af samtlige forhold, der har indflydelse på overførslen.

I kravet om, at et tredjeland skal sikre et tilstrækkeligt beskyttelsesniveau, ligger, at overførslen af oplysninger ikke må medføre en væsentlig forringelse af den beskyttelse af den registrerede, som persondataloven tilsigter at sikre.

Reglen i lovens § 27, stk. 2, nævner en række faktorer, der kan lægges vægt på ved vurderingen af, hvorvidt et tredjeland sikrer et tilstrækkeligt beskyttelsesniveau. Opregningen af faktorer er dog ikke udtømmende.

Europakommissionen kan i medfør af det generelle databeskyttelsesdirektiv 95/46 med bindende virkning for medlemsstaterne træffe beslutning om, at et tredjeland sikrer et tilstrækkeligt beskyttelsesniveau.

Pr. 31. december 2000 var kun Schweiz og Ungarn godkendt som tredjelande med et tilstrækkeligt beskyttelsesniveau.

Amerikanske virksomheder, der har tilmeldt sig Safe Harbor-ordningen, kan anses for sikre

Safe Harbor-ordningen

For så vidt angår USA, har Kommissionen truffet beslutning om en særlig ordning - **Safe Harbor-ordningen**. Amerikanske virksomheder, som tilslutter sig denne ordning, og forpligter sig til at overholde en række principper, som vedrører centrale databeskyttelsesretlige forhold, betragtes som "sikre" virksomheder i forhold til § 27, stk. 1.

En liste med de virksomheder, der har tilsluttet sig ordningen, findes på det amerikanske handelsministeriums hjemmeside (kan søges via www.datatilsynet.dk). Safe Harbor-ordningen er ikke udtryk for, at amerikanske virksomheder generelt har et tilstrækkeligt beskyttelsesniveau.

Det er kun de virksomheder, der har tilmeldt sig ordningen, og som overholder de fastsatte principper, som kan anses for "sikre" i forhold til § 27, stk. 1.

Overførsler til tredjelande, der ikke sikrer et tilstrækkeligt beskyttelsesniveau

I § 27, stk. 3, fastsættes, i hvilket omfang der vil kunne ske overførsel af oplysninger til et tredjeland, som ikke sikrer et tilstrækkeligt beskyttelsesniveau. Dette vil blandt andet kunne ske, hvis den registrerede har givet sit udtrykkelige samtykke hertil, hvis overførslen er nødvendig af hensyn til opfyldelse af en aftale mellem den registrerede og tredjemand eller af hensyn til gen-

nemførelse af foranstaltninger, der træffes på den registreredes anmodning forud for indgåelse af en sådan aftale. Der kan også ske overførsel, hvis det er nødvendigt eller følger af lov eller bestemmelser fastsat i henhold til lov for at beskytte en vigtig samfundsmæssig interesse.

Sager om behandling af personoplysninger

<i>Manuelle registre</i>	24
<i>Interessebank Danmark</i>	25
<i>Biobanker</i>	27
<i>Spørgsmål om fravigelse af oplysningspligt</i>	28
<i>Logning og kontrol af medarbejderes brug af Internettet</i>	31
<i>Hjemmesider med oplysninger om medarbejdere og elever</i>	33
<i>Slægtsforskning</i>	35
<i>Adgang til pensionsoversigter på Internettet</i>	37
<i>Behandling af oplysninger om personnumre i private virksomheder</i>	38
<i>Sager om markedsføringsreglerne</i>	39
<i>Telekommunikationsindustriens advarselsregister</i>	43
<i>FDB's advarselsregister over bortviste medarbejdere</i>	47
<i>Tilbagekaldelse af samtykke ved registrering i Bedømmelsesforeningen</i>	49

Sager om behandling af personoplysninger

Manuelle registre

Fundet, at manuelle samlinger af materiale for at kunne betegnes som et register skal være struktureret efter bestemte kriterier, og formålet med samlingen skal være at kunne finde frem til oplysninger om personer (Datatilsynets j.nr. 2001-24-0014)

Persondatalovens § 3, nr. 3, samt lovforslagets bemærkninger til bestemmelsen giver en nærmere beskrivelse af, hvad der skal forstås ved et manuelt register.

Almindelige sagsakter i form af papirdokumenter, mapper med sagsakter og samlinger af sådanne mapper betragtes ikke som et register

Det fremgår blandt andet af lovforslagets bemærkninger, at fortegnelser, kartotekskasser og journalkortsystemer betragtes som manuelle registre. Almindelige sagsakter i form af papirdokumenter, mapper med sagsakter og samlinger af sådanne mapper, f.eks. samlet i et system med hængemapper eller i sagsreoler, betragtes derimod ikke som et register.

Datatilsynet modtog i tiden efter lovens ikrafttræden en del spørgsmål om, hvorvidt ringbind og lignende med afgørelser og andet materiale skal betragtes som et manuelt register. På baggrund heraf besluttede tilsynet efter behandling i Datarådet at lægge vægt på følgende kriterier ved afgørelsen af spørgsmål om, hvornår sådanne samlinger af materiale skal betragtes som et manuelt register:

- * For det første er det en betingelse, at materialet er struktureret efter bestemte kriterier. Strukturering kan bestå i inddeling efter f.eks. personnummer, fødselsdato, navn i alfabetisk rækkefølge, dato for udgående breve eller blot inddeling efter sagskategorier/emneområder.
- * Derudover er det en betingelse, at formålet med den strukturerede samling af materiale er at kunne finde frem til oplysninger om bestemte personer.

Diverse former for praksisoversigter såsom visdomsbøger eller medarbejderes egne ringbind og lignende med forskelligt materiale vil herefter som udgangspunkt ikke være et register, idet formålet hermed som regel kun er at skabe sig overblik over praksis inden for forskellige områder eller at genfinde velegnede standardformuleringer. Ligeledes vil komplette samlinger af en myndigheds/virksomheds udgående breve som udgangspunkt ikke være at betegne som et register. Formålet med sådanne "brevbøger" vil hovedsageligt være af arkivmæssig karakter eller anvendelse til rekonstruktion af almindelige sagsakter.

Derimod vil eksempelvis en samling af navne og fotos af pågrebne butikstyre med det formål at nægte disse adgang til en forretning eller at holde ekstra

øje med disse personer være et register. Ligeledes vil en samling af oplysninger om personer, der er blevet pågrebet i overtrædelse af lovgivningen inden for et bestemt område, med henblik på at kunne holde øje med disse personer for at hindre/pågribe gentagelsestilfælde være et register. Fælles for disse to eksempler er, at formålet med den strukturerede samling af oplysninger netop er at kunne finde frem til oplysninger om bestemte personer.

En samling af navne og fotos af pågrebne butikstyre med det formål at nægte disse adgang til en forretning eller at holde ekstra øje med disse personer vil være et register

Udtalt, at oprettelsen og driften af Interessebank Danmark er i overensstemmelse med persondataloven (Datatilsynets j.nr. 2000-213-0019)

Interessebank Danmark

Forbrugerombudsmanden anmodede Datatilsynet om en udtalelse vedrørende Interessebank Danmark til brug for Forbrugerombudsmandens vurdering af sagen i relation til markedsføringsloven.

Interessebank Danmark er en ny service, der tilbydes forbrugerne ved udsendelse af husstandsomdelte interesseskemaer, hvorpå forbrugerne foruden angivelse af navn og adresse kan afkrydse særlige interesseområder, som den pågældende ønsker at modtage reklamer om.

Ved tilmelding til Interessebank Danmark underskrives følgende samtykkeerklæring:

"Jeg er indforstået med, at Post Danmark til brug for Interessebank Danmark på egne og Tele Danmark Forlag A/S' vegne indsamler, behandler, registrerer og opbevarer oplysningerne i dette skema samt videregiver oplysningerne til Tele Danmark Forlag A/S, som ligeledes behandler, registrerer og opbevarer oplysningerne.

Jeg er ligeledes indforstået med, at Tele Danmark Forlag A/S på egne og Post Danmarks vegne videregiver mit navn og min adresse til virksomheder inden for mit interesseområde til brug for disse virksomheders markedsføring over for mig. Herved får jeg mulighed for at modtage tilbud og informationer fra virksomheder om områder, der interesserer mig og min familie.

Vælger jeg via Internettet at ændre de oplysninger, som er registreret om mig, herunder mine interesser, er jeg indforstået med, at disse nye oplysninger også må behandles, registreres, opbevares og videregives som beskrevet ovenfor. Det er dog en forudsætning, at mit ID-nummer og min adgangskode er anvendt i forbindelse med ændringen"

Efter at sagen havde været behandlet på et møde i Datarådet, udtalte Datatilsynet, at den form for virksomhed, som udøves af Post Danmark og Tele Danmark A/S i forbindelse med driften af Interessebank Danmark, falder in-

den for rammerne af bestemmelsen i persondatalovens § 12 om adresserings- og kuverteringsbureauer.

Efter bestemmelsen i persondatalovens § 12, stk. 1, må dataansvarlige, der med henblik på markedsføring sælger fortegnelser over grupper af personer, eller som for tredjemand foretager adressering eller udsendelse af meddelelser til sådanne grupper, kun behandle oplysninger om navn, adresse, stilling, erhverv, e-postadresse, telefon- og telefaxnummer, oplysninger, der indgår i erhvervsregistre, som i henhold til lov eller bestemmelser fastsat i henhold til lov er beregnet til at informere offentligheden, samt andre oplysninger, hvis den registrerede har givet udtrykkeligt samtykke hertil. Et sådant samtykke skal indhentes i overensstemmelse med markedsføringslovens § 6 a.

Efter bestemmelsen i § 12, stk. 2, må oplysninger som nævnt i lovens § 7, stk. 1, eller § 8 dog ikke behandles. Dette gælder, uanset om der er givet samtykke hertil.

Et samtykke efter persondatalovens § 12, stk. 1, nr. 3, skal opfylde betingelserne i lovens § 3, nr. 8. Af denne bestemmelse følger, at et samtykke er enhver frivillig, specifik og informeret viljestilkendegivelse, hvorved den registrerede indvilger i, at oplysninger, der vedrører den pågældende selv, gøres til genstand for behandling.

En behandling af personoplysninger på baggrund af et samtykke fra en registreret person skal tillige opfylde de grundlæggende principper i persondatalovens § 5. Behandlingen skal således blandt andet være i overensstemmelse med god databehandlingsskik, ligesom behandlingen skal være sagligt begrundet og relevant.

Det samtykke, der indhentes ved tilmelding til Interessebank Danmark, er udformet klart og utvetydigt og opfylder persondatalovens krav

Datatilsynet lagde særlig vægt på, at det samtykke, der indhentes ved tilmelding til Interessebank Danmark, opfylder persondatalovens krav, idet den anvendte samtykkeerklæring efter tilsynets opfattelse er udformet klart og utvetydigt. Det fremgår således tydeligt af erklæringen, hvad der meddeles samtykke til, herunder hvilke typer oplysninger der må behandles, hvem der kan foretage denne behandling samt formålet hermed.

Datatilsynet udtalte endvidere, at behandling af personoplysninger i forbindelse med driften af Interessebank Danmark opfylder de grundlæggende krav i persondatalovens § 5, idet behandlingen sker til udtrykkeligt angivne formål, som er udførligt beskrevet i informationsmaterialet.

Datatilsynet præciserede endelig, at indsigelsesproceduren i lovens § 36 ikke skal iagttages af Interessebank Danmark, idet behandling af personoplysninger finder sted på grundlag af et samtykke.

På det foreliggende grundlag var det Datatilsynets opfattelse, at oprettelsen og driften af Interessebank Danmark er i overensstemmelse med reglerne i persondataloven.

Udtalt, at samlinger af humant biologisk materiale, der betegnes som en biobank, kan anses for omfattet af persondatalovens definition af et manuelt register (Datatilsynets j.nr. 2000-321-0049)

Biobanker

Sundhedsministeriet anmodede i efteråret 2000 Datatilsynet om at overveje, om biobanker, der opfylder en række nærmere anførte kriterier, kan opfattes som manuelle registre med den konsekvens, at de er omfattet af lov om behandling af personoplysninger (persondataloven) såvel i den private som i den offentlige sektor.

En arbejdsgruppe vedrørende biobanker nedsat af Sundhedsministeriet definerede i sit arbejde en biobank som "en struktureret samling inden for sundhedsvæsen og sundhedsvidenskab af menneskeligt biologisk materiale, der er tilgængeligt efter bestemte kriterier, og hvor oplysninger, der er bundet i det biologiske materiale, kan henføres til enkeltpersoner".

Datatilsynet - som behandlede sagen på et møde i Datarådet - udtalte, at persondataloven gælder for behandling af personoplysninger, som helt eller delvis foretages ved hjælp af elektronisk databehandling, og for ikke-elektronisk behandling af personoplysninger, der er eller vil blive indeholdt i et manuelt register, jf. lovens § 1, stk. 1. Loven gælder tillige for anden ikke-elektronisk systematisk behandling af personoplysninger, der foretages for private, jf. § 1, stk. 2.

Det var Datatilsynets opfattelse, at humant biologisk materiale indeholder personoplysninger, såfremt materialet kan henføres til enkeltpersoner. Det var endvidere Datatilsynets opfattelse, at ikke-elektronisk systematisk behandling af biologisk materiale i en biobank, der foretages for private, vil være omfattet af persondataloven, jf. § 1, stk. 2.

Indledningsvis tilkendegav Datatilsynet, at spørgsmålet om, hvorvidt en biobank også kan betragtes som et manuelt register efter persondatalovens § 1, stk. 1, med den følge, at behandling af oplysninger i biobanker på det offentlige område også er omfattet af loven, giver anledning til en vis tvivl.

Tilsynet fremhævede i den forbindelse, at det imidlertid fremgår af persondatalovens forarbejder, at der gives tilsynsmyndigheden mulighed for at udvise et rimeligt og konkret skøn i forbindelse med fastlæggelsen af det manuelle registerbegreb. Det anføres blandt andet, at den nærmere afgræns-

Biobanker anses for omfattet af persondatalovens registerbegreb

ning af registerbegrebet må finde sted gennem tilsynsmyndighedens praksis.

Datatilsynet fandt det rimeligt, at en biobank - defineret som angivet foran af arbejdsgruppen - anses for omfattet af persondatalovens registerbegreb. Det blev i den forbindelse tillagt betydning, at der herved opnås en styrkelse af beskyttelsen af og retssikkerheden for de registrerede personer i biobankerne. Samtidig sikres en ensartet regulering af biobanker i den private og den offentlige sektor.

*Biobanker skal opfylde lovens
kriterier samt foretage
anmeldelse til Datatilsynet*

Datatilsynet meddelte herefter Sundhedsministeriet, at man havde besluttet, at samlinger af humant biologisk materiale, der opfylder de af arbejdsgruppen opstillede kriterier for en biobank, kan anses for omfattet af persondatalovens definition af et manuelt register, jf. § 1, stk. 1. Biobanker, der opfylder disse kriterier, vil derfor fremover være omfattet af persondatalovens almindelige regler og denne lovs sikkerheds- og beskyttelsesregler, herunder reglerne om anmeldelse og tilladelse i lovens kapitel 12 og 13.

Datatilsynet forbeholdt sig senere - hvis særlige omstændigheder skulle nødvendiggøre det - at foretage en fornyet vurdering af spørgsmålet.

Afslutningsvis bemærkede Datatilsynet, at tilsynet efter persondataloven fører kontrol og tilsyn med behandlingen af personoplysninger, herunder kontrol og tilsyn med, at lovens bestemmelser om behandlingssikkerhed overholdes, jf. persondatalovens § 41. Det kan efter tilsynets opfattelse vise sig nødvendigt, at der fra Sundhedsministeriets side ydes bistand i forbindelse med tilsynet med den tekniske drift af biobanker. Det vil også kunne vise sig nødvendigt at fastsætte nærmere retningslinjer for den tekniske drift af biobanker. Dette vil eventuelt kunne ske med hjemmel i persondatalovens § 41, stk. 5.

Spørgsmål om fravigelse af oplysningspligt

Fundet, at skattekontrollovens § 6 E ikke er en tilstrækkelig udtrykkelig regel til, at oplysningspligten kan fraviges i medfør af persondatalovens § 29, stk. 2, 2. led. Endvidere udtalt, at bestemmelsen i persondatalovens § 30, stk. 2, nr. 6, skal anvendes med forsigtighed (Datatilsynets j.nr. 2000-321-0047)

Told- og Skattestyrelsen rettede henvendelse til Datatilsynet med en række spørgsmål om samkøring af oplysninger i kontroløjemed, herunder fravigelse af oplysningspligten over for de registrerede. Formålet med samkøringen var at afdække, om der i Fødevareministeriets registre over landbrugere m.v. (Generelt Landbrugsregister (GLR) og Centralt Husdyrregister (CHR)) var registreret virksomheder, der ikke var optaget i Told og Skats registre over erhvervsdrivende. Herved ville det være muligt at afdække eventuelle "skjulte virksomheder", som burde være momsregistreret, og rene hobbyvirksomheder,

som ikke burde være momsregistreret, og som ikke gav adgang til at fradrage underskud.

Told- og Skattestyrelsens ønskede Datatilsynets stillingtagen til, om skattekontrollovens § 6 E kan anses for at være så udtrykkelig, at den lever op til kravet om udtrykkelighed i persondatalovens § 29, stk. 2, 2. led.

Bestemmelsen i persondatalovens § 29 har følgende ordlyd:

"§ 29. Hvor oplysninger ikke er indsamlet hos den registrerede, påhviler det den dataansvarlige eller dennes repræsentant ved registreringen, eller hvor de indsamlede oplysninger er bestemt til videregivelse til tredjemand, senest når videregivelsen af oplysningerne finder sted, at give den registrerede meddelelse om følgende:

- 1) Den dataansvarliges og dennes repræsentants identitet.
- 2) Formålene med den behandling, hvortil oplysningerne er bestemt.
- 3) Alle yderligere oplysninger, der under hensyn til de særlige omstændigheder, hvorunder oplysningerne er indsamlet, er nødvendige for, at den registrerede kan varetage sine interesser, som f.eks.:
 - a) Hvilken type oplysninger det drejer sig om.
 - b) Kategorierne af modtagere.
 - c) Om reglerne om indsigt i og om berigtigelse af de oplysninger, der vedrører den registrerede.

Stk. 2. Bestemmelsen i stk. 1 gælder ikke, hvis den registrerede allerede er bekendt med de i nr. 1-3 nævnte oplysninger, eller hvis registreringen eller videregivelsen udtrykkeligt er fastsat ved lov eller bestemmelser fastsat i henhold til lov.

Stk. 3. Bestemmelsen i stk. 1 gælder ikke, hvis den registrerede allerede er bekendt med de i nr. 1-3 nævnte oplysninger."

Bestemmelsen i skattekontrollovens § 6 E har følgende ordlyd:

"§ 6 E. Efter Skatteministerens nærmere bestemmelse kan direktøren for Told- og Skattestyrelsen, i det omfang det anses for at være af væsentlig betydning for opgørelse eller inddrivelse af skatter, arbejdsmarkedsbidrag, told eller afgifter, indhente oplysninger om fysiske eller juridiske personers økonomiske eller erhvervmæssige forhold i elektronisk form fra andre offentlige myndigheder med henblik på registersamkøring.

Stk. 2. Resultatet af registersamkøringen kan, i det omfang det anses for at være af væsentlig betydning for opgørelse eller inddrivelse af skatter, arbejds-

markedsbidrag, told eller afgifter, videregives til statslige told- og skattemyndigheder eller til kommunale skatte- eller inddrivelsesmyndigheder."

Oplysningspligten kunne ikke fraviges i medfør af persondatalovens § 29, stk. 2, 2. led

Datatilsynet fandt, at bestemmelsen i skattekontrollovens § 6 E ikke lever op til kravet om udtrykelighed i persondatalovens § 29, stk. 2, 2. led. Tilsynet lagde i den forbindelse vægt på, at bestemmelsen er udtryk for en hjemmel til eventuelt at indhente/registrere eller videregive oplysninger. Der er tale om, at der i medfør af bestemmelserne kan bestå en pligt til at afgive oplysninger, men der er ikke i bestemmelsen tale om en egentlig pligt til at indhente eller indberette oplysninger. Det vil ikke efter bestemmelsen være klart for den registrerede, at der vil blive registreret eller videregivet oplysninger, således at den registrerede på denne baggrund kan søge indsigt i behandlinger hos den myndighed, der modtager eller indhenter oplysningerne.

Datatilsynet udtalte derfor over for Told- og Skattestyrelsen, at tilsynet ikke fandt, at skattekontrollovens § 6 E er tilstrækkelig udtrykkelig, og oplysningspligten kan derfor ikke fraviges i medfør af persondatalovens § 29, stk. 2, 2. led.

Told- og Skattestyrelsen var endvidere i tvivl om, hvorvidt oplysningspligten over for de registrerede kunne fraviges med hjemmel i persondatalovens § 30, stk. 2, nr. 6.

Reglen i § 30 er en yderligere undtagelse til oplysningspligten, hvis undtagelsesbestemmelserne i §§ 28, stk. 2, og 29, stk. 2 og 3, ikke kan finde anvendelse.

Bestemmelsen i § 30 har følgende ordlyd:

"§ 30. Bestemmelserne i § 28, stk. 1, og § 29, stk. 1, gælder ikke, hvis den registreredes interesse i at få kendskab til oplysningerne findes at burde vige for afgørende hensyn til private interesser, herunder hensynet til den pågældende selv.

Stk. 2. Undtagelse fra bestemmelserne i § 28, stk. 1, og § 29, stk. 1, kan tillige gøres, hvis den registreredes interesse i at få kendskab til oplysningerne findes at burde vige for afgørende hensyn til offentlige interesser, herunder navnlig til

- 1) statens sikkerhed,
- 2) forsvaret,
- 3) den offentlige sikkerhed,
- 4) forebyggelse, efterforskning, afsløring og retsforfølgning i straffesager eller i forbindelse med brud på etiske regler for lovregulerede erhverv,
- 5) væsentlige økonomiske eller finansielle interesser hos en medlemsstat eller Den Europæiske Union, herunder valuta-, budget- og skatteanliggender, og

6) kontrol-, tilsyns- eller reguleringsopgaver, herunder opgaver af midlertidig karakter, der er led i den offentlige myndighedsudøvelse på de i nr. 3-5 nævnte områder."

Indskrænkningen i oplysningspligten efter § 30 kræver en konkret afvejning af de modstående interesser, der er nævnt i bestemmelsen. Denne afvejning skal foretages for hver enkelt oplysning for sig, og hvis sådanne hensyn kun gør sig gældende for en del af de i § 28, stk. 1, og § 29, stk. 1, nævnte oplysninger, skal der gives den registrerede meddelelse om de øvrige oplysninger.

Det var Datatilsynets opfattelse, at det er den pågældende dataansvarlige, der skal tage stilling til, om undtagelsen i § 30, stk. 2, nr. 6, kan finde anvendelse (og således at Datatilsynet er tilsyns- og klageinstans). Det skal indgå i vurderingen, at der skal være tale om afgørende hensyn til offentlige interesser. Ved at anvende udtrykket "afgørende" er det tilkendegivet, at undtagelse fra oplysningspligten kun kan gøres, hvor der er nærliggende fare for, at det offentliges interesser vil lide skade af væsentlig betydning.

Det var Datatilsynets opfattelse, at der skal udøves forsigtighed med anvendelsen af denne bestemmelse, og tilsynet var af den opfattelse, at det ikke på forhånd kunne tilkendegives, om bestemmelsen kunne finde anvendelse i den situation, som var anført af Told- og Skattestyrelsen.

1. Udtalt, at en virksomheds registrering (logning) af de ansattes hjemmeside-besøg samt gennemgang af loggen/registreringen ved mistanke om misbrug af Internettet var i overensstemmelse med lov om behandling af personoplysninger (persondataloven). Ligeledes udtalt, at virksomhedens sikkerhedskopiering af e-post samt gennemgang af sikkerhedskopieringen ved mistanke om misbrug af e-post systemet var i overensstemmelse med persondataloven (Datatilsynets j.nr. 2000-631-0001)

En virksomhed foretog logning af de ansattes Internetbrug samt sikkerhedskopiering af de ansattes e-post korrespondance.

Virksomhedens primære formål med logningen var at finde årsager til fejl, driftsforstyrrelser eller manglende adgang til eksterne sites (web-steder). Sikkerhedskopieringen skete af hensyn til drift, sikkerhed, genetablering og dokumentation.

På virksomhedens intranet lå virksomhedens "Leveregler på Internettet", som man som nyansat blev gjort opmærksom på og blev opfordret til at sætte sig ind i. Heraf fremgik blandt andet, at der i virksomheden blev foretaget logning af de ansattes Internetbrug og sikkerhedskopiering af e-post korrespon-

Logning og kontrol af medarbejderes brug af Internettet

dance. Det fremgik ligeledes af levereglerne, at virksomheden ved mistanke om misbrug, f.eks. afsendelse af private e-mails i stor stil eller downloading af vittigheder til videredistribution i større omfang, forbeholdt sig ret til at overvåge og gennemgå den enkelte medarbejders aktiviteter og lagrede data på edb-systemet.

Virksomhedens havde en berettiget interesse, og hensynet til den registrerede oversteg ikke virksomhedens interesse

Datatilsynet udtalte – efter at sagen havde været behandlet i Datarådet – at virksomhedens logning af de ansattes Internetbrug samt den eventuelle gennemgang heraf ved mistanke om misbrug var i overensstemmelse med bestemmelsen i persondatalovens § 6, stk. 1, nr. 7. Det følger af denne bestemmelse, at der må ske behandling af oplysninger, hvis behandlingen er nødvendig for, at den dataansvarlige eller den tredjemand, til hvem oplysningerne videregives, kan forfølge en berettiget interesse, og hensynet til den registrerede ikke overstiger denne interesse.

Det var en forudsætning, at de ansatte på en klar og utvetydig måde var informeret på forhånd

Det var dog en forudsætning, at de ansatte på forhånd på en klar og utvetydig måde var informeret om logningen og den eventuelle gennemgang af loggen, jf. reglerne om oplysningspligt i persondatalovens §§ 28-29. Datatilsynet fandt på det foreliggende grundlag, at informationen på virksomhedens intranet opfyldte denne forudsætning.

Datatilsynet udtalte ligeledes, at virksomhedens sikkerhedskopiering af e-post samt den eventuelle gennemgang heraf ved mistanke om misbrug var i overensstemmelse med persondatalovens § 6, stk. 1, nr. 7. Det var dog også i denne forbindelse en forudsætning, at de ansatte på forhånd på en klar og utvetydig måde var blevet informeret om sikkerhedskopieringen og den eventuelle gennemgang heraf, jf. reglerne om oplysningspligt i persondatalovens §§ 28-29. Datatilsynet fandt på det foreliggende grundlag, at informationen på virksomhedens intranet opfyldte denne forudsætning.

Datatilsynets udtalelse gav ikke virksomheden ret til at læse de ansattes private post

Det blev af Datatilsynet understreget, at det ovenstående ikke indebar, at virksomheden måtte læse de ansattes private e-post. Hvis virksomheden ved en gennemgang af sikkerhedskopierne af e-post blev opmærksom på, at der var tale om en privat e-post uden relation til virksomheden, måtte den pågældende e-post ikke læses.

Private virksomheders logning og kontrol af medarbejdernes internetbrug skal ikke anmeldes til Datatilsynet.

2. Udtalt, at logning af medarbejderes hjemmesidebesøg må formodes også at omfatte oplysninger af fortrolig karakter, og at sådan behandling inden for den offentlige sektor derfor som udgangspunkt skal anmeldes til Datatilsynet. Ligeledes udtalt, at der efter Datatilsynets opfattelse ikke kan stilles krav om logning af anvendelser af oplysninger i loggen (logfilen), hvis den benyttes til kontrol over for medarbejdere (Datatilsynets j.nr. 2000-632-0001)

En række kommuner havde rejst spørgsmål om, hvorvidt logning/registrering af medarbejdernes besøg på hjemmesider på Internettet var lovlig.

Datatilsynet udtalte – efter at sagen havde været behandlet i Datarådet – at logning kunne ske i overensstemmelse med persondatalovens § 6, stk. 1, nr. 7, under forudsætning af, at registreringen skete til udtrykkeligt angivne og saglige formål i overensstemmelse med kravet herom i lovens § 5, stk. 2. Det var endvidere et krav, at medarbejderne på forhånd var informeret om, at der skete registrering af brugen af Internettet, jf. reglerne om oplysningspligt i §§ 28-29.

Hvad angår spørgsmålet om anmeldelse til Datatilsynet af den pågældende behandling af personoplysninger i loggen, udtalte Datatilsynet, at idet logning af medarbejdernes besøg på en hjemmeside må formodes også at omfatte oplysninger af fortrolig karakter, skal en sådan behandling ifølge persondatalovens § 43, stk. 1, jf. § 44, stk. 1, anmeldes til tilsynet. Hvis der udelukkende er tale om en systemlog, dvs. en log, som alene anvendes til systemmæssige formål, og ikke til kontrol over for medarbejderne, vil der imidlertid ikke skulle ske anmeldelse til Datatilsynet.

Datatilsynet udtalte endelig, at der efter sikkerhedsbekendtgørelsens § 19, stk. 1, som udgangspunkt er krav om maskinel registrering (logning) af alle anvendelser af personoplysninger, der foregår i et system, der er anmeldelsespligtigt til Datatilsynet. Tilsynet udtalte imidlertid, at der efter tilsynets opfattelse ikke kan stilles krav om logning med hensyn til benyttelsen af loggen (logfilen).

Udtalt, at arbejdsgivere må offentliggøre arbejdsrelaterede oplysninger om ansatte på Internettet uden forudgående samtykke, hvorimod oplysninger af mere personlig karakter, herunder billeder, alene kan offentliggøres med den ansattes samtykke. Endvidere udtalt, at skoler kun må offentliggøre oplysninger om elever på Internettet, hvis eleven eller forældremyndighedens indehaver har givet samtykke hertil (Datatilsynets j.nr. 2000-216-0002, 2000-323-0018 og 2000-313-0019)

Datatilsynet havde modtaget mange henvendelser fra uddannelsesinstitutioner, myndigheder og virksomheder, som ønskede at få oplyst, hvordan de skulle forholde sig i forbindelse med offentliggørelse af oplysninger om ansatte og elever på hjemmesider.

På baggrund af de konkrete sager blev spørgsmålet behandlet generelt på et møde i Datarådet.

Hvis der alene er tale om en systemlog, der ikke anvendes til kontrol over for medarbejderne, skal der ikke foretages anmeldelse til Datatilsynet

**Hjemmesider
med oplysninger
om medarbejdere og
elever**

Persondatalovens § 6, stk. 1, indeholder forskellige regler for, hvornår registrering, videregivelse og anden behandling af ikke-følsomme oplysninger må ske. Efter reglen i § 6, stk. 1, nr. 1, må behandling af oplysninger finde sted, hvis den registrerede har givet sit udtrykkelige samtykke hertil.

Efter lovens § 6, stk. 1, nr. 7, må behandling finde sted, hvis behandlingen er nødvendig for, at den dataansvarlige eller den tredjemand, til hvem oplysningerne videregives, kan forfølge en berettiget interesse, og hensynet til den registrerede ikke overstiger denne interesse.

Spørgsmålet om, hvornår en behandling er nødvendig for, at den dataansvarlige eller den tredjemand, til hvem oplysningerne videregives, kan forfølge en berettiget interesse, og hensynet til den registrerede ikke overstiger denne interesse, beror på en konkret vurdering i det enkelte tilfælde.

*Der må offentliggøres
arbejdsrelaterede
oplysninger om ansatte*

For så vidt angår oplysninger om *ansatte*, var det Datatilsynets opfattelse, at virksomheder eller myndigheder kan offentliggøre arbejdsrelaterede oplysninger, såsom den ansattes navn, arbejdsområde, ansættelsesår, direkte arbejdstelefonnummer eller e-post adresser (på arbejdet) på Internettet uden samtykke med hjemmel i interesseafvejningsreglen i persondatalovens § 6, stk. 1, nr. 7.

Datatilsynet lagde vægt på, at offentliggørelse af sådanne oplysninger om ansatte er en naturlig del af en information om arbejdspladsen, samtidig med at de ansatte normalt ikke vil have indvendinger mod offentliggørelsen.

Datatilsynet fandt endvidere, at oplysninger af mere personlig karakter, som for eksempel et billede af den ansatte, en privat adresse, e-postadresse eller et privat telefonnummer, alene kunne offentliggøres med den ansattes udtrykkelige samtykke efter lovens § 6, stk. 1, nr. 1.

Herved lagde Datatilsynet i sin vurdering blandt andet vægt på, at nogle mennesker vil føle ubehag ved, at sådanne oplysninger bliver offentliggjort for alle, der har adgang til Internettet.

*Oplysninger om elever må kun
offentliggøres med samtykke*

Med hensyn til offentliggørelse af oplysninger om *elever* på skolers hjemmesider var det Datatilsynets holdning, at skolernes interesse i offentliggørelsen ikke kunne anses for at veje tungere end hensynet til eleverne. Derfor fandt Datatilsynet, at offentliggørelse af oplysninger om elever på Internettet alene kunne ske med udtrykkeligt samtykke efter lovens § 6, stk. 1, nr. 1.

Datatilsynet lagde vægt på, at nogle elever kan føle ubehag ved, at oplysninger bliver gjort offentligt tilgængelige for alle med adgang til Internettet.

Det var i tilknytning hertil tilsynets opfattelse, at elever på 15 år eller derover i almindelighed kan give det nødvendige samtykke til offentliggørelsen. Ved

offentliggørelse af oplysninger om elever under 15 år, skal skolen derimod indhente et samtykke fra forældremyndighedens indehaver.

Udtalt, at behandling af personoplysninger i forbindelse med slægtsforskning er undtaget fra persondataloven, hvis oplysningerne ikke videregives til en brede kreds end nærmeste familie. Slægtsforskning som videregives, eksempelvis på Internettet, vil derimod være omfattet af persondatalovens regler (Datatilsynets j.nr. 2000-219-0010, 2000-219-0014 og 2001-210-0017)

Slægtsforskning

En slægtsforsker spurgte Datatilsynet, om det ville være i overensstemmelse med persondataloven at lægge et familietræ med oplysninger om navn, fødselsår og eventuelt dødsår ud på Internettet. Det fremgik af sagen, at der var tale om offentliggørelse af oplysninger om personer i familie med den dataansvarlige.

Datatilsynet modtog endvidere en henvendelse fra en person, der var utilfreds med, at en slægtsforsker havde offentliggjort oplysninger om klager og dennes familie på Internettet uden samtykke. Det fremgik af sagen, at slægtsforskningen var på hobbyniveau og i øvrigt skete for at skabe kontakt slægten imellem. I det offentliggjorte materiale indgik oplysninger om navne, fødsels- og eventuelle dødsår, fødested samt familierelationer såsom navne på børn og ægtefælle.

Spørgsmålet om, hvorvidt behandling af oplysninger i forbindelse med slægtsforskning er omfattet af persondataloven, blev behandlet på et møde i Datarådet.

Persondataloven gælder ifølge § 1, stk. 1, for behandling af personoplysninger, som helt eller delvis foretages ved hjælp af elektronisk databehandling, og for ikke-elektronisk behandling af personoplysninger, der er eller vil blive indeholdt i et register.

Loven gælder ifølge § 1, stk. 2, tillige for anden ikke-elektronisk systematisk behandling, som udføres for private, og som omfatter oplysninger om personers private eller økonomiske forhold eller i øvrigt oplysninger om personlige forhold, som med rimelighed kan forlanges unddraget offentligheden.

Datatilsynet udtalte i begge sager, at slægtsforskning som udgangspunkt omfattes af persondataloven, da der er tale om behandling af personoplysninger i lovens forstand.

Af persondatalovens § 2, stk. 3, fremgår det imidlertid, at loven ikke gælder for behandlinger, som en fysisk person foretager med henblik på udøvelse af aktiviteter af rent privat karakter.

Slægtsforskning er undtaget fra loven, hvis der er tale om en aktivitet af rent privat karakter

Datatilsynet udtalte også, at slægtsforskning vil være undtaget fra lovens regler, når slægtsforskeren ikke videregiver oplysningerne til en kreds, der er bredere end slægtsforskerens nærmeste familie, idet slægtsforskerens behandling af oplysninger om fysiske personer i så fald må betragtes som en aktivitet af rent privat karakter, jf. lovens § 2, stk. 3,.

Datatilsynet lagde vægt på, at slægtsforskning, som blev udøvet i slægtsforskerens egen interesse eller for at informere den nærmeste familie, typisk må betragtes som en sædvanlig og legitim fritidsaktivitet.

Datatilsynet udtalte også, at offentliggørelse af slægtsforskning, eksempelvis på Internettet, ikke kan opfattes som en aktivitet af rent privat karakter. Kravene i lovens § 6, stk. 1, for, hvornår videregivelse kan finde sted, skal derfor iagttages, ligesom slægtsforskeren ved offentliggørelse skal overholde persondatalovens øvrige bestemmelser.

Lovens § 6, stk. 1, indeholder forskellige regler for, hvornår registrering, videregivelse og anden behandling af ufølsomme oplysninger må ske. Efter reglen i § 6, stk. 1, nr. 1, må behandling af oplysninger finde sted, hvis den registrerede har givet sit udtrykkelige samtykke hertil.

Efter § 6, stk. 1, nr. 7, må behandling finde sted, hvis behandlingen er nødvendig for, at den dataansvarlige eller den tredjemand, til hvem oplysningerne videregives, kan forfølge en berettiget interesse, og hensynet til den registrerede ikke overstiger denne interesse.

Spørgsmålet om, hvornår en behandling er nødvendig for, at den dataansvarlige eller den tredjemand, til hvem oplysningerne videregives, kan forfølge en berettiget interesse, og hensynet til den registrerede ikke overstiger denne interesse, beror på en konkret vurdering i det enkelte tilfælde.

Det er som udgangspunkt den dataansvarlige, der skal afgøre, om betingelserne for offentliggørelse af slægtsforskningen uden samtykke fra de registrerede må anses for opfyldt.

Det var Datatilsynets umiddelbare opfattelse, at eksempelvis et familietræ med ufølsomme oplysninger såsom navne, fødsels- og dødsår kan offentliggøres på Internettet i medfør af lovens § 6, stk. 1, nr. 7, uden samtykke.

Derudover gjorde Datatilsynet opmærksom på, at personer, som slægtsforskeren behandler oplysninger om, herunder offentliggør, har indsigelsesret efter persondatalovens § 35, således at oplysningerne skal slettes, hvis den registrerede fremfører vægtige grunde hertil.

Datatilsynet henledte også opmærksomheden på, at det i første omgang er den dataansvarlige - dvs. slægtsforskeren - som træffer afgørelse om, hvorvidt en indsigelse er berettiget. Hvis indsigelsen ikke efterkommes af slægtsforskeren, kan afgørelsen indbringes for Datatilsynet.

Datatilsynet er efterfølgende blevet spurgt om det er lovligt at udarbejde en database med slægtsoplysninger og videregive databasen til andre i Danmark og udlandet. Den pågældende slægtsforsker havde oplyst, at vedkommendes familie er spredt til Argentina, Canada, Portugal, Tyskland og Australien.

Datatilsynet har i den forbindelse oplyst, at hvis oplysningerne kun videregives inden for slægten, er aktiviteterne ikke omfattet af persondataloven, jf. lovens § 2, stk. 3.

I det omfang der skal ske videregivelse til andre personer (end slægten), der befinder sig i et tredjeland, finder persondatalovens § 27 anvendelse. Et tredjeland er p.t. alle lande uden for EU, dog ikke Island og Norge. Videregivelse af slægtsforskning til modtagere i f.eks. Argentina, Canada og Australien, vil således skulle ske i overensstemmelse med både § 6 og § 27.

Ifølge § 27, stk. 1, må der kun overføres oplysninger til et tredjeland, såfremt dette land sikrer et tilstrækkeligt beskyttelsesniveau, medmindre andet følger af stk. 3. Beskyttelsesniveauet fastlægges ud fra de kriterier, der fremgår af § 27, stk. 2.

Det var Datatilsynets opfattelse, at overførsel af ufølsomme oplysninger fra slægtsforskning til personer i tredjelande normalt ikke vil være i strid med § 27, hvis der er tale om oplysninger, som ikke er fortrolige, og som stammer fra offentligt tilgængeligt materiale.

Oplysninger, som ikke er fortrolige, og som stammer fra offentligt tilgængelige kilder, må normalt overføres til tredjelande

Ingen indvendinger mod, at adgangskoder til PensionsInfo udsendes uopfordret til medlemmerne sammen med øvrigt materiale (Datatilsynets j.nr. 2000-213-0006)

Arbejdsmarkedets Tillægspension (ATP) har i samarbejde med en række pensionsselskaber udviklet et system kaldet PensionsInfo, hvor lønmodtagere ved indtastning af personnummer og en særlig tildelt adgangskode kan få adgang til en samlet pensionsoversigt på Internettet. Sagen er tidligere omtalt i Registertilsynets årsberetning 1999 side 60 ff.

Hidtil har systemet fungeret således, at interesserede lønmodtagere skulle tilmelde sig PensionsInfo via Internettet ved indtastning af personnummer. Her-

Adgang til pensionsoversigter på Internettet

efter blev den særlige adgangskode fremsendt i separat kuvert til den person, hvis personnummer var indtastet i systemet.

ATP rettede imidlertid henvendelse til Datatilsynet om en ændring af fremgangsmåden ved udsendelse af adgangskoder til PensionsInfo. Den ændrede fremgangsmåde, som ønskedes gennemført for at øge kendskabet til og brugen af PensionsInfo, gik ud på at udsende adgangskoder til medlemmerne som uopfordrede masseudsendelser, f.eks. i forbindelse med udsendelse af velkomstbreve eller pensionsoversigter.

Ved samsending af adgangskode med øvrigt materiale til medlemmer kunne det imidlertid forekomme, at såvel sign-on koden (personnummeret) som adgangskoden befandt sig i samme kuvert.

På et møde mellem ATP og Datatilsynet blev det oplyst, at det er de enkelte pensionsselskaber og ikke ATP, der skulle stå for udsendelse af adgangskoder til PensionsInfo sammen med øvrigt materiale til medlemmerne. Adgangskoderne ville alene blive fremsendt til medlemmerne sammen med "seriøse" henvendelser, f.eks. sammen med et velkomstbrev, som ifølge det oplyste var en bekræftelse på, at der er stiftet visse rettigheder for modtageren.

Uopfordret udsendelse af adgangskoder må kun ske sammen med materiale, som indeholder vigtige oplysninger, som man forventer opbevaret forsvarligt af modtageren

Datatilsynet udtalte herefter, at tilsynet ikke havde indvendinger mod, at fremgangsmåden blev ændret, således at de enkelte pensionsselskaber udsender adgangskoder til PensionsInfo uopfordret sammen med øvrigt materiale til medlemmerne. Datatilsynet forudsatte dog, at adgangskoder alene udsendes sammen med materiale, som indeholder vigtige oplysninger, og som kan forventes opbevaret forsvarligt af modtageren.

Datatilsynet anbefalede samtidig, at medlemmerne i forbindelse med fremsendelse af adgangskoder til PensionsInfo udtrykkeligt informeres om, hvad adgangskoden kan benyttes til, ligesom det bør præciseres, at adgangskoden skal opbevares forsvarligt for at forhindre misbrug.

Datatilsynet accepterede endvidere, at udsendte adgangskoder er gyldige i 1 år, hvorefter der automatisk tildeles nye koder af sikkerhedsmæssige hensyn.

Behandling af oplysninger om personnumre i private virksomheder

I persondataloven findes reglen om privates behandling af oplysninger om personnummer i § 11, stk. 2. Det følger heraf, at personnummer må behandles, 1) når det følger af lov eller bestemmelser fastsat i henhold til lov, 2) når den registrerede har givet sit udtrykkelige samtykke hertil, eller 3) når behandlingen alene finder sted til videnskabelige eller statistiske formål, eller hvis der er tale om videregivelse af oplysninger om personnummer, når vide-

regivelsen er et naturligt led i den normale drift af virksomheder m.v. af den pågældende art, og når videregivelsen er af afgørende betydning for at sikre en entydig identifikation af den registrerede, eller videregivelsen kræves af en offentlig myndighed.

Endvidere skal grundreglerne i persondatalovens § 5 altid være opfyldt, hvilket vil sige, 1) at oplysninger skal behandles i overensstemmelse med god databehandlingsskik, 2) at indsamling af oplysninger skal ske til udtrykkeligt angivne og saglige formål, og senere behandling må ikke være uforenelig med disse formål samt, 3) at oplysninger, som behandles, skal være relevante og tilstrækkelige og ikke omfatte mere end, hvad der kræves til opfyldelse af de formål, hvortil oplysningerne indsamles, og de formål hvortil oplysningerne senere behandles.

Generelt vil kravene i § 5 om indsamling til saglige formål være opfyldt, når der er tale om løbende mellemværender mellem en privat forretningsdrivende og en forbruger, hvor praktiske og/eller administrative hensyn taler for at behandle oplysninger om personnummer.

Dette vil for eksempel være tilfældet, hvis en videoudlejningsforretning ønsker at registrere kundernes personnumre, idet der her er tale om et mellemværende mellem kunden og forretningen, hvor kunden er i besiddelse af en genstand, som tilhører udlejer.

Derimod vil saglighedskravet næppe kunne opfyldes i en kontantsalgssituation, hvor kunden betaler kontant for et produkt, som herefter udleveres, og hvor der herefter ikke er nogen forbindelse mellem kunden og den forretningsdrivende.

Datatilsynet har i det forløbne år truffet afgørelse i tre principielle sager vedrørende persondatalovens regler om markedsføring. Sagen refereret under pkt. 1 vedrører indsigelsesretten, hvorimod sagerne gengivet under pkt. 2 og 3 vedrører foreningers brug af medlemsoplysninger til markedsføring af eller på vegne af virksomheder.

Sager om markedsføring

1. Fortolkningen af persondatalovens § 36. En forbruger skal have meddelelse om retten til at gøre indsigelse, hver gang en virksomhed ønsker at videregive eller anvende oplysninger om denne i markedsføringsøjemed, og meddelelsen skal præcist opregne, hvilken/hvilke virksomheder oplysninger vil blive videregivet til eller anvendt på vegne af (Datatilsynets j.nr. 2000-212-0002)

En virksomhed anmodede om Datatilsynets fortolkning af pligten til at gøre en forbruger opmærksom på retten til indsigelse inden oplysninger om denne

videregives til brug for markedsføring eller anvendes på vegne af tredjemand til samme formål.

Virksomheden var af den opfattelse, at der kun skulle gives meddelelse, inden der *første gang* videregives eller anvendes oplysninger om den registrerede. Ligeledes var virksomheden af den opfattelse, at meddelelsen alene skulle indeholde oplysninger om den kategori eller den type virksomheder, som oplysninger påtænkes videregivet til eller anvendt på vegne af.

Efter persondatalovens § 6, stk. 2-4, kan der i et vist omfang ske videregivelse af generelle kundeoplysninger til en anden virksomhed til brug ved markedsføring, ligesom oplysningerne kan anvendes på vegne af en anden virksomhed i dette øjemed. I sådanne tilfælde skal reglerne i lovens § 36 iagttages.

Ifølge lovens § 36, stk. 1, må en virksomhed ikke videregive oplysninger om en kunde (forbruger) til andre virksomheder med henblik på markedsføring eller anvende oplysningerne på vegne af en anden virksomhed i dette øjemed, hvis den pågældende har fremsat indsigelse imod det.

Efter bestemmelsens stk. 2 gælder det, at hvis kunden ikke har gjort indsigelse direkte over for virksomheden, skal virksomheden - inden den videregiver kundeoplysninger til andre virksomheder med henblik på markedsføring eller anvender oplysninger på vegne af en anden virksomhed i dette øjemed - tjekke i CPR, om kunden efter § 29, stk. 3, i lov om Det Centrale Personregister (CPR) over for bopælskommunen har frabedt sig henvendelser i markedsføringsøjemed, jf. § 36, stk. 2, 1. pkt. I bekræftende fald må oplysningerne ikke videregives eller anvendes til dette formål.

Endeligt skal den dataansvarlige virksomhed i de tilfælde, hvor kunden hverken direkte over for virksomheden har gjort indsigelse mod videregivelse og anvendelse i markedsføringsøjemed eller gennem en registrering i CPR har frabedt sig sådanne henvendelser, oplyse kunden om retten til at gøre indsigelse, jf. § 36, stk. 2, 2. pkt.

Pligten til at give kunden information om indsigelsesretten skal iagttages, hver gang man vil foretage markedsføring for andre

Datatilsynet udtalte i den forbindelse, at en virksomhed ifølge § 36, stk. 2, 2. pkt. skal oplyse kunden om retten til at gøre indsigelse, *hver gang* virksomheden ønsker at videregive eller på andres vegne anvende oplysninger i markedsføringsøjemed, og at det skal ske inden videregivelsen eller anvendelsen finder sted.

Endvidere skal henvendelsen præcist opregne, hvilken/hvilke virksomheder oplysningerne påtænkes videregivet til eller anvendt på vegne af. Det er således *ikke* tilstrækkeligt, at en speciel kategori eller en særlig type virksomheder nævnes.

2. Udsendelse af markedsføringsmateriale til medlemmer på vegne af samarbejdspartnere var i det konkrete tilfælde ikke i strid med persondataloven, idet behandlingen faldt inden for foreningens vedtægter, medlemmerne modtog klar information om fremsendelsen af de særlige medlemstilbud, og henvendelserne kunne frabedes på en nem måde (Datatilsynets j.nr. 2000-216-0010)

Ældre Sagen rettede henvendelse til Datatilsynet for en vurdering af foreningens udsendelse af tilbud til medlemmer på vegne af samarbejdspartnere.

Når en person melder sig ind i foreningen, modtager det nye medlem blandt andet en velkomstmappe. Her fremgår det blandt andet af en brochure, at medlemmerne udover medlemsblad, gratis telefonrådgivning, adgang til arrangementer etc. også vil få særlige rabatter og tilbud hos en række private virksomheder, foreningens samarbejdspartnere og sponsorer. Disse tilbud sendes således enten direkte til det enkelte medlem eller optræder i en rubrik med løbende tilbud i medlemsbladet.

Foreningen står selv for udvælgelsen af de relevante adresser på medlemmer, der udsendes tilbud til, og foreningens databehandler (edb-servicebureau), udskriver og kuverterer brevene. Samarbejdspartnerne og sponsorerne får på denne måde ikke at vide, hvem der er sendt tilbud til. Det enkelte medlem kan frabede sig at få tilsendt tilbud ved at henvende sig til medlemsservice.

Det følger af persondatalovens § 5, stk. 2, at indsamling af oplysninger skal ske til udtrykkeligt angivne og saglige formål, og senere behandling må ikke være uforenelig med disse formål.

Persondataloven indeholder i § 6, stk. 2 og 3, regler for virksomheders videregivelse af oplysninger om kunder til brug for markedsføring samt anvendelse af kundeoplysninger i dette øjemed på vegne af en anden virksomhed. Disse regler suppleres af § 36 om den registreredes ret til at fremsætte indsigelse mod videregivelse m.v. til brug for markedsføring.

Såvel § 6, stk. 2 og 3, som § 36 omhandler imidlertid "virksomheder", dvs. egentlige virksomheder og ikke foreninger og lignende, der ikke er erhvervsdrivende. Persondatalovens § 6, stk. 2 og 3, og § 36 fandt derfor ikke anvendelse.

De oplysninger, der indgår i foreningens register og behandles i forbindelse med samarbejdet med sponsorerne/samarbejdspartnerne, er ikke følsomme, og behandlingen skulle herefter vurderes efter lovens § 6, stk. 1.

Ifølge persondatalovens § 6, stk. 1, må behandling af oplysninger blandt andet finde sted, hvis den registrerede har meddelt sit samtykke til behandlingen (nr. 1), eller hvis behandlingen er nødvendig for, at den dataansvarlige

eller den tredjemand, til hvem oplysninger videregives, kan forfølge en berettiget interesse, og hensynet til den registrerede ikke overstiger denne interesse (nr. 7).

Sagen blev behandlet på et møde i Datarådet, hvorefter Datatilsynet udtalte, at foreningens behandling af medlemsoplysninger til udsendelse af markedsføringsmateriale for sponsorer og samarbejdspartnere vil kunne ske efter lovens § 6, stk. 1, nr. 7, og at behandlingen ikke vil være i strid med § 5, stk. 2.

Datatilsynet lagde blandt andet vægt på foreningens vedtægter

Datatilsynet lagde ved afgørelsen navnlig vægt på, at en sådan behandling må anses for at falde inden for foreningens vedtægter, at foreningens velkomstbrochure klart informerer om, at medlemmerne vil få fremsendt særlige medlemstilbud, at medlemmerne tydeligt oplyses om retten til at frabede sig henvendelser i markedsføringsøjemed, og at dette kan ske på en nem måde.

Datatilsynet lagde i øvrigt til grund, at foreningen ikke videregiver oplysninger om foreningens medlemmer til samarbejdspartnere m.v., men alene anvender oplysningerne på vegne af disse.

Datatilsynet tog ikke stilling til, om foreningens udsendelse af markedsføringsmateriale til medlemmerne er reguleret af markedsføringslovens § 6 a, idet dette spørgsmål henhører under Forbrugerombudsmandens kompetence.

3. Videregivelse af liste over navne og adresser på medlemmer til en virksomhed med henblik på markedsføring eller udsendelse af markedsføringsmateriale på vegne af en virksomhed kunne ikke ske uden samtykke fra det enkelte medlem, idet behandlingen ikke faldt inden for foreningens formål ifølge vedtægterne (Datatilsynets j. nr. 2000-216-0016)

Dansk Amatørfiskerforening spurgte Datatilsynet, om det ville være i overensstemmelse med persondataloven at udlevere foreningens medlemsliste til et forsikringsselskab, som ville benytte oplysningerne til markedsføring over for medlemmerne.

Det var oplyst, at foreningen er en landsforening for fritidsfiskere, hvor det er lokale foreninger, der er medlem af landsorganisationen. Landsforeningen modtog fra lokalforeningerne de enkelte lokalforeningers medlemmers navne og adresser for at udsende landsforeningens blad.

Det følger af persondatalovens § 5, stk. 2, at indsamling af oplysninger skal ske til udtrykkeligt angivne og saglige formål, og senere behandling må ikke være uforenelig med disse formål.

De oplysninger, der indgår i foreningens register, er ikke følsomme, og behandlingen skulle herefter vurderes efter lovens § 6, stk. 1.

Ifølge persondatalovens § 6, stk. 1, må behandling af oplysninger blandt andet finde sted, hvis den registrerede har meddelt sit samtykke til behandlingen (nr. 1), eller hvis behandlingen er nødvendig for, at den dataansvarlige eller den tredjemand, til hvem oplysninger videregives, kan forfølge en berettiget interesse, og hensynet til den registrerede ikke overstiger denne interesse (nr. 7).

Sagen blev behandlet på et møde i Datarådet, hvorefter Datatilsynet udtalte, at såvel videregivelse af oplysninger om lokalforeningernes medlemmer til en erhvervsvirksomhed m.h.p. markedsføring som adressering og udsendelse på vegne af en virksomhed ikke kunne ske med hjemmel i § 6, stk. 1, nr. 7, men ville kræve det enkelte medlems samtykke. Datatilsynet fandt endvidere, at en videregivelse ville være i strid med persondatalovens § 5, stk. 2.

Tilsynet lagde herved til grund, at en sådan videregivelse eller anvendelse ikke faldt inden for hverken landsorganisationens eller de lokale foreningers formål i kraft af f.eks. vedtægtsbestemmelser.

Videregivelse eller anvendelse for andre m.h.p. markedsføring krævede samtykke

Meddelt Telekommunikationsindustrien i Danmark tilladelse til oprettelse af et advarselsregister over personer og/eller virksomheder, som kun kan tegne abonnement efter en særlig vurdering (Datatilsynets journalnummer 2000-43-0004)

Telekommunikations- industriens advar- selsregister

Telekommunikationsindustrien i Danmark søgte om tilladelse til at oprette et samlet advarselsregister for teleindustrien.

Formålet med registeret er at advare teleoperatører i Danmark mod en mere eller mindre afgrænset gruppe af personer og/eller virksomheder, der systematisk har misbrugt de abonnementsaftaler og vilkår, som teleoperatørerne udbyder. Det er en betingelse for at få adgang til registeret, at den enkelte teleoperatør samtidig er kunde (abonnent) hos RKI Kredit Information A/S.

RKI Servicebureau, som skal føre registeret for Telekommunikationsindustrien i Danmark, tildeler efter anmodning fra organisationen den enkelte teleoperatør, som skal have adgang til registeret, et særligt kunde/brugernummer, som ikke er enslydende med det nummer, som operatøren i øvrigt anvender i forhold til RKI Kredit Information A/S.

For så vidt angår optagelse i advarselsregisteret, må der kun ske registrering og videregivelse af oplysninger om personer og/eller virksomheder, hvis oplysningerne vedrører skyldforhold til samme kreditor på mere end 1.000 kr., og kreditor enten har erhvervet den registreredes skriftlige erkendelse af en forfalden gæld eller har foretaget retslige skridt mod den pågældende. Endvidere kan der ske optagelse i advarselsregisteret på særlige vilkår godkendt af Datatilsynet.

Registeret vil indeholde følgende oplysninger om de indberettede debitorer:

Personer:

Navn, adresse, evt. tidligere adresse, fødselsdato, registreringsgrundlag, registreringsdato, evt. ændringsdato og slettedato.

Virksomheder:

Firmanavn, navn på virksomhedens indehaver, hvis firmaet er personligt ejet, adresse, evt. tidligere adresse, SE-nummer, CVR-nummer, registreringsgrundlag, registreringsdato, evt. ændringsdato og slettedato.

Efter at have behandlet sagen på et møde i Datarådet, udtalte Datatilsynet, at persondataloven i afsnit II, kapitel 4-7 indeholder en række regler om, hvornår man som dataansvarlig blandt andet må registrere og videregive personoplysninger. Hvilke regler man skal følge i den enkelte situation, afhænger af oplysningernes karakter og formålet med behandlingen.

Hvis der er tale om registrering og videregivelse af almindelige oplysninger, som eksempelvis identifikationsoplysninger i form af navn og adresse, vil sådanne behandlinger kunne finde sted, hvis en af betingelserne i lovens § 6 er opfyldt.

Efter lovens § 6, stk. 1, nr. 7, må behandling af oplysninger finde sted, hvis behandlingen er nødvendig for, at den dataansvarlige eller den tredjemand, til hvem oplysningerne videregives, kan forfølge en berettiget interesse, og hensynet til den registrerede ikke overstiger denne interesse.

Den enkelte teleoperatørs registrering af oplysninger om navn, adresse og fødselsdato på personer, der har tegnet eller forsøgt at tegne abonnement hos operatøren vil kunne ske efter § 6, stk. 1, nr. 7, idet der er tale om sædvanlige kundeoplysninger.

Efter lovens § 8, stk. 4, må private dataansvarlige behandle oplysninger om strafbare forhold, væsentlige sociale problemer og andre rent private forhold end de i § 7, stk. 1, nævnte, hvis den registrerede har givet udtrykkeligt samtykke hertil. Herudover kan behandling ske, hvis det er nødvendigt til varetagelse af en berettiget interesse, og denne interesse klart overstiger hensynet til den registrerede.

Det fremgår endvidere af lovens § 8, stk. 5, at de i stk. 4 nævnte oplysninger ikke må videregives uden den registreredes udtrykkelige samtykke. Videregivelse kan dog ske uden samtykke, når det sker til varetagelse af offentlige eller private interesser, herunder hensynet til den pågældende selv, der klart overstiger hensynet til de interesser, der begrunder hemmeligholdelse.

Ifølge lovens § 8, stk. 6, må oplysninger om blandt andet strafbare forhold desuden behandles, hvis en af betingelserne i lovens § 7 er opfyldt.

Følsomme oplysninger må efter lovens § 7, stk. 1, som udgangspunkt ikke behandles.

Efter lovens § 7, stk. 2, må behandling af sådanne oplysninger dog ske, hvis 1) den registrerede har givet sit udtrykkelige samtykke til en sådan behandling, 2) behandlingen er nødvendig for at beskytte den registreredes eller en anden persons vitale interesser i tilfælde, hvor den pågældende ikke er fysisk eller juridisk i stand til at give sit samtykke, 3) behandlingen vedrører oplysninger, som er blevet offentliggjort af den registrerede, eller 4) behandlingen er nødvendig for, at et retskrav kan fastlægges, gøres gældende eller forsvares.

Herudover indeholder lovens § 7, stk. 3-7, en række bestemmelser, der muliggør en behandling af denne type af oplysninger i specielle tilfælde.

På baggrund heraf var Datatilsynet af den opfattelse, at teleoperatørernes *registrering* af oplysninger om strafbare forhold begået af personer, der har tildesat abonnementsvilkår, med henblik på at indgive anmeldelse til politiet for overtrædelse af straffeloven, er i overensstemmelse med lovens § 8, stk. 4, samt § 8, stk. 6, jf. § 7, stk. 2, nr. 4.

Derimod fandt Datatilsynet, at det ikke ville være muligt for den enkelte teleoperatør at *videregive* oplysninger om strafbare forhold til et advarselsregister, uden at der forelå et udtrykkeligt samtykke fra den registrerede, idet de interesser, der begrundede registreringen, ikke kunne antages klart at overstige hensynet til de registrerede personers interesse i at hemmeligholde det strafbare forhold.

Tilsynet lagde herved blandt andet vægt på, at det af forarbejderne til lovens § 7, stk. 2, nr. 4, fremgår, at det er hensigten, at denne regel skal administreres under hensyntagen til den tidligere gældende retstilstand. Bestemmelsen i lovens § 8, stk. 5, 2. pkt., fandt efter Datatilsynets opfattelse ikke anvendelse i denne situation, idet det af bemærkninger til § 8, stk. 4 og 5, fremgår, at bestemmelserne blandt andet tilsigter at videreføre den tidligere gældende retstilstand efter lov om private registre, hvor denne regel navnlig tog sigte på humanitære organisationer som Amnesty International og lignende.

Efter persondataloven § 50, stk. 1, nr. 2, skal Datatilsynets tilladelse indhentes forinden iværksættelse af en behandling, som er omfattet af anmeldelsespligten i § 48, når behandlingen af oplysningerne sker med henblik på at advare

mod forretningsforbindelser med eller ansættelsesforhold til en registreret. Datatilsynet udtalte endvidere, at det var en betingelse for, at Datatilsynet ville meddele Telekommunikationsindustrien i Danmark en tilladelse til oprettelse af et advarselsregister over personer, der bevidst har tilsidesat teleselskabernes abonnementsvilkår, at registeret tjener et anerkendelsesværdigt formål, jf. persondatalovens § 5, stk. 2.

Datatilsynet tog i forbindelse med denne vurdering de særlige brancheforhold for telebranchen i betragtning, hvorunder må nævnes, at oprettelse af abonnement og samtaletid tilsammen har en ikke uvæsentlig økonomisk værdi, og hvor der efter det oplyste ofte vil være tale om økonomisk tab af en vis størrelse.

I det omfang kriteriet for optagelse i registeret fastsættes med udgangspunkt i misligholdelsen af en indgået kontrakt - og således ikke af, om der måtte være begået et strafbart forhold - vil videregivelse af oplysningerne i registeret ikke udgøre en videregivelse af de i § 8, stk. 4, jf. stk. 5, nævnte følsomme oplysninger.

Datatilsynet vurderede, at registreringen tjente anerkendelsesværdige formål og opfyldte lovens saglighedskrav

Oplysningerne i registeret vil derimod kunne karakteriseres som værende almindelige oplysninger i persondatalovens forstand, og Telekommunikationsindustrien i Danmark vil herefter kunne registrere og videregive oplysningerne til de øvrige deltagere i ordningen under henvisning til lovens § 6, stk. 1, nr. 7. Datatilsynet vurderede på denne baggrund, at registreringen tjener et anerkendelsesværdigt formål og opfylder saglighedskravet i lovens § 5, stk. 2.

Datatilsynet meddelte på denne baggrund Telekommunikationsindustrien i Danmark tilladelse til at føre et advarselsregister med oplysninger om personer og/eller virksomheder, som kun kan tegne abonnement efter en særlig vurdering. Tilladelse blev meddelt på en række nærmere angivne vilkår.

Af disse vilkår fremgår blandt andet, at advarselsregisteret efter sit indhold skal fremstå som en fortegnelse over personer og/eller virksomheder, som kun kan tegne abonnement efter en særlig vurdering. Registeret må ikke gennem sit overskrift eller øvrige indhold angive, at de registrerede personer og/eller virksomheder er afskåret fra at tegne abonnement eller kun kan tegne abonnement på særlige vilkår pga. strafbare forhold eller mistanke herom. Det fremgår endvidere, at der ikke må ske behandling af en fordring på en person eller virksomhed, hvis fordringen er bestridt. Oplysningerne om en registreret må højst være registreret i 2 år.

Meddelt Fællesforeningen for Danmarks Brugsforeninger (FDB), at tilsynet er indstillet på at give FDB tilladelse til oprettelse af et advarselsregister med oplysninger om bortviste medarbejdere (Datatilsynets journalnummer 2000-43-0013)

FDB's advarselsregister over bortviste medarbejdere

(Om baggrunden for sagen henvises til den sag, som er refereret nedenfor i årsberetningens bilag 2, *Registrering af følsomme oplysninger i personaleregistre*)

På baggrund af en ansøgning fra Fællesforeningen for Danmarks Brugsforeninger (FDB) har Datatilsynet udtalt, at tilsynet er indstillet på at give FDB tilladelse til behandling af personoplysninger med henblik på at advare butikker og virksomheder i FDB-koncernen mod ansættelsesforhold til en registreret.

Formålet med registeret er at sikre, at genansættelse af medarbejdere, der tidligere er blevet bortvist fra et af selskaberne i koncernen, vil blive overvejet nærmere.

FDB anførte, at FDB kun ønsker at optage tidligere medarbejdere i registeret, hvis den pågældende har begået grov misligholdelse af ansættelsesforholdet, som har ført til bortvisning eller fratræden uden varsel. Sidstnævnte kan i FDB af overenskomstmæssige grunde sidestilles med en bortvisning, idet fratrædelse ellers ikke kan finde sted uden varsel. Det fastlægges efter dansk rets almindelige funktionær- og ansættelsesretlige regler, om der foreligger grov misligholdelse.

Optagelsen i advarselsregisteret afslører således, at den pågældende er blevet bortvist fra en arbejdsplads. Dette kan være på grund af et strafbart forhold, men behøver ikke være det. Men under alle omstændigheder fortæller det, at den pågældende har gjort sig skyldig i en grov tilsidesættelse af sine ansættelsesretlige forpligtigelser.

Datatilsynet lagde derfor til grund, at der er tale om "andre rent private forhold" (end omtalt i persondatalovens § 7, stk. 1), dvs. følsomme oplysninger omfattet af lovens § 8, stk. 4-6.

Udveksling af oplysninger mellem de enkelte selskaber i en koncern anses i forhold til persondataloven for videregivelse.

Af bestemmelsen i persondatalovens § 8, stk. 5, fremgår, at de i stk. 4, nævnte oplysninger ikke må videregives uden den registreredes udtrykkelige samtykke. Videregivelse kan dog ske uden samtykke, når det sker til varetægt af offentlige eller private interesser, herunder hensynet til den pågældende selv, der klart overstiger hensynet til de interesser, der begrunder hemmeligholdelse.

*Vurderingen af videregivelsen
gennem advarselsregisteret
afhæng af, om registeret
kunne siges at tjene
anerkendelsesværdige formål*

Datatilsynet, som havde behandlet sagen på et møde i Datarådet, udtalte, at vurderingen af, om videregivelsen gennem advarselsregisteret er i overensstemmelse med persondatalovens § 8, stk. 5, må afhænge af, om advarselsregisteret kan siges at tjene anerkendelsesværdige formål.

Efter persondatalovens § 50, stk. 1, nr. 2, skal Datatilsynets tilladelse indhentes forinden iværksættelse af en behandling, som er omfattet af anmeldelsespligten i § 48, når behandlingen af oplysningerne sker med henblik på at advare mod forretningsforbindelse med eller ansættelsesforhold til en registreret. Det var Datatilsynets opfattelse, at registeret kun kunne tillades oprettet, hvis det tjener et anerkendelsesværdigt og sagligt formål.

Datatilsynet tog i forbindelse med denne vurdering i betragtning, at der ikke er tale om et udelukkelsesregister, men derimod et register, som har til formål at give mulighed for at overveje eventuel genansættelse af medarbejdere, der tidligere er blevet bortvist.

Datatilsynet vurderede på denne baggrund, at registreringen tjener et anerkendelsesværdigt formål og opfylder saglighedskravet i lovens § 5, stk. 2.

Datatilsynet udtalte på denne baggrund, at tilsynet vil være indstillet på at meddele FDB tilladelse til at føre et advarselsregister med oplysninger om bortviste medarbejdere. En sådan tilladelse vil i givet fald blive meddelt på en række nærmere angivne vilkår.

Af disse vilkår vil blandt andet fremgå, at der ikke må ske videregivelse af oplysninger om en bortvist medarbejder, hvis bortvisningen bestrides. Dog kan der ske videregivelse, hvis den bortviste medarbejder, der har bestridt bortvisningen, ikke forfølger sagen civilretligt eller fagretligt senest 3 måneder efter, at bortvisningen fandt sted. Det er i øvrigt en forudsætning, at advarselsregisteret holdes adskilt fra FDB's centrale personaleadministration. Oplysninger om en registreret person må højst være registreret i 5 år.

Datatilsynet afventer stadig en tilkendegivelse fra FDB om, hvorvidt FDB ønsker en sådan tilladelse.

Udtalt, at virkningen af en tilbagekaldelse af et samtykke over for Bedømmelsesforeningen er, at oplysningerne skal udgå af advarselsregisteret. Den digitale eller manuelle sag må derimod fortsat opbevares i Bedømmelsesforeningen, selv om den registrerede har tilbagekaldt sit samtykke (Datatilsynets j.nr. 2000-082-0022)

Tilbagekaldelse af samtykke i relation til Bedømmelsesforeningens advarselsregister

I forbindelse med en konkret klage over registrering hos Foreningen til Bedømmelse af Personforsikringsrisiko (Bedømmelsesforeningen), spurgte Bedømmelsesforeningen Datatilsynet, hvordan persondatalovens § 38 skal fortolkes i relation til foreningens advarselsregister over personer, der ikke kan tegne forsikring på normale vilkår.

Spørgsmålet blev behandlet på et møde i Datarådet.

Det var i forbindelse med sagen oplyst, at Bedømmelsesforeningens virksomhed består af flere dele. For det første fører foreningen et advarselsregister over personer, der ikke kan tegne forsikring på normale vilkår. For det andet beregner Bedømmelsesforeningen dødeligheds- og invaliditetsrisici i forbindelse med præmiefastsættelser for hele forsikringsbranchen. Endelig foretager foreningen vejledende bedømmelser (konsulentopgaver) for de enkelte forsikringsselskaber.

I advarselsregisteret sker registreringen i kraft af et samtykke, som den registrerede meddeler til sit forsikringsselskab i forbindelse med ansøgning om tegning eller skadesanmeldelse. Samtykket indebærer, at forsikringsselskabet må sende oplysninger om den pågældende til bedømmelse i Bedømmelsesforeningen, hvis selskabet er i tvivl om, hvorvidt der kan tegnes forsikring på normale vilkår. Formålet med advarselsregisteret er blandt andet at sikre, at der ikke uberettiget tegnes forsikringer på grundlag af en svingagtig fortællelse af oplysninger om den forsikringssøgendes helbredsforhold.

Forsikringsselskaberne foretager indberetning til advarselsregisteret ved at sende originaldokumenter, herunder samtykkeerklæring og helbredsoplysninger, til bedømmelse. Bedømmelsesforeningen opretter herefter en sag, som dokumenterne journaliseres på, og der sker samtidig en indscanning af dokumenterne. Når bedømmelsen er foretaget, returneres de indsendte dokumenter til det indberettende forsikringsselskab. Den digitale sag opbevares fortsat i Bedømmelsesforeningen.

Frem til 1997 opbevarede Bedømmelsesforeningen en fotokopi af sagen efter returnering af originaldokumenterne til forsikringsselskabet. Disse gamle manuelle sager opbevares fortsat, og hvis en af disse sager genoptages, indscannes dokumenterne, hvorefter sagen indgår i det digitale arkiv.

Videregivelsen fra advarselsregisteret til forsikringsselskaberne sker on-line.

Bedømmelsesforeningen har en autorisationsordning, hvor nogle forsikrings-selskaber er autoriseret til at se, om en forsikringstager er registreret, mens andre selskaber også kan se epikrisen (en sammenskrivning af forsikringstagerens sygdomsforløb), samt hvilke bilag der ligger til grund for epikrisen. Forsikringsselskaberne kan dog ikke se bilagenes indhold.

Den registrerede kan tilbagekalde et samtykke

Persondatalovens § 38 har følgende ordlyd: "Den registreredes kan tilbagekalde et samtykke."

Af bemærkningerne til bestemmelsen fremgår, at den registrerede kan tilbagekalde sit samtykke på et hvilket som helst tidspunkt, dog ikke med tilbagevirkende kraft. Det fremgår også af bemærkningerne, at virkningen af en tilbagekaldelse derfor vil være, at den behandling af oplysninger, som den registrerede har meddelt sit samtykke til, normalt ikke må finde sted fremover.

Endelig fremgår det af bemærkningerne til § 38, at det ved tilbagekaldelse af et samtykke må afgøres ud fra en konkret vurdering, om oplysningerne skal slettes eller blokeres, jf. lovens § 37, samt at dette spørgsmål kan påklages til Datatilsynet.

Det fremgår af bemærkningerne til persondatalovens § 37, at "blokering" af oplysninger indebærer, at det fortsat vil være tilladt at opbevare indsamlede oplysninger, hvorimod det ikke er tilladt at behandle og bruge oplysningerne, herunder navnlig videregive dem til tredjemand.

Oplysninger, som er blokeret, skal derfor være forsynet med en sådan markering, at en bruger informeres om blokeringen. Det forhold, at oplysninger er blokeret, er ikke til hinder for en behandling af oplysningerne, som er nødvendig for at opfylde en oplysningspligt, som følger af lovgivningen.

Datatilsynet var af den opfattelse, at tilbagekaldelse af et meddelt samtykke må føre til, at behandlingen kun kan fortsætte, når det har været muligt at komme i besiddelse af oplysningerne i kraft af persondatalovens øvrige behandlingsregler eller med hjemmel i anden lovgivning.

For så vidt angår Bedømmelsesforeningens advarselsregister sås der ikke at være anden hjemmel til behandlingen af helbredsoplysninger end samtykke fra den registrerede.

Oplysningerne skal slettes

Det var Datatilsynets opfattelse, at oplysningerne skal slettes, jf. persondatalovens § 38, når et samtykke tilbagekaldes, idet dette må anses for den mest naturlige følge af tilbagekaldelsen.

Det var derfor Datatilsynets opfattelse, at oplysningerne skal udgå af Bedømmelsesforeningens advarselsregister, når den registrerede har tilbagekaldt sit samtykke.

Datatilsynet fandt i øvrigt, at et forsikringsselskab i forbindelse med tegning af livsforsikring m.v. har mulighed for at registrere helbredsoplysninger efter reglen i persondatalovens § 7, stk. 2, nr. 4, uanset om den registrerede giver sit samtykke hertil. Også Bedømmelsesforeningen vil med hjemmel i § 7, stk. 2, nr. 4, kunne behandle, herunder opbevare oplysningerne, når foreningen som konsulent foretager en bedømmelse af sagen. Dette kan sammenlignes med, at en virksomhed giver oplysninger til en advokat eller lignende, der skal afgive et responsum i en sag.

Som følge heraf fandt tilsynet, at den digitale eller manuelle sag fortsat må opbevares i Bedømmelsesforeningen, selv om den registrerede har tilbagekaldt sit samtykke.

Opbevaring af oplysningerne må efter Datatilsynets opfattelse anses som en forudsætning for, at Bedømmelsesforeningen kan varetage sine interesser i tilfælde af et eventuelt retsligt efterspil om en foretaget bedømmelse.

Forsat opbevaring af oplysningerne kan også være en fordel for den registrerede i de tilfælde, hvor prognosen for en sygdom ændrer sig. Datatilsynet noterede sig i tilknytning hertil, at Bedømmelsesforeningen havde oplyst, at foreningen i disse tilfælde vil kunne tilbyde den registrerede en revurdering af bedømmelsen, hvilket efter omstændighederne kan føre til, at der kan tegnes forsikring på normale vilkår.

Tilsynet påpegede i den forbindelse, at Bedømmelsesforeningen skulle sikre sig, at oplysninger fra sager, hvori den registrerede har tilbagekaldt sit samtykke, ikke videregives via advarselsregisteret eller anvendes af foreningen i forbindelse med bedømmelser, der foretages for andre selskaber. Det blev også præciseret, at såvel manuelle sager fra før 1997 som digitale sager skal adskilles fra advarselsregisteret, hvis samtykket er tilbagekaldt.

Internationalt arbejde

<i>Indledning</i>	54
<i>Europarådet</i>	55
<i>Den Europæiske Union</i>	56
<i>International konference for datatilsynetsmyndigheder</i>	65
<i>Nordisk samarbejde</i>	66

Internationalt arbejde

Datatilsynet har siden 1. juli 2000 fortsat Registertilsynets opgaver på det internationale område og har - afledt af reglerne i persondataloven - fået visse udvidede beføjelser, som vedrører samarbejdet med tilsynene i de øvrige EU-medlemsstater, jf. lovens § 64.

Som beskrevet nærmere i tidligere årsberetninger, senest Registertilsynets Årsberetning for 1999, har der siden 1979 - men især fra 1989 - udviklet sig et omfattende regelsæt på databeskyttelsesområdet, som har fået stadig større betydning for Registertilsynets - og fremtidigt vil få det for Datatilsynets - arbejde. På Datatilsynets hjemmeside, www.datatilsynet.dk er de regelsæt, som nærmere vil blive omtalt, tilgængelige via link under Internationalt.

Europarådets konvention af 28. januar 1981 om beskyttelse af det enkelte menneske i forbindelse med elektronisk databehandling af personoplysninger

Den væsentligste ældre konvention på området er Europarådets konvention af 28. januar 1981 om beskyttelse af det enkelte menneske i forbindelse med elektronisk databehandling af personoplysninger, som trådte i kraft i 1985.

OECD's guidelines on the Protection of Privacy and Transborder Flows of Personal Data

Forud herfor var i september 1980 fremkommet OECDs internationalt dækkende Guidelines on the Protection of Privacy and Transborder Flows of Personal Data, som indeholder en række hovedprincipper for persondatabeskyttelse, og som har størst betydning for de lande, der ikke har ratificeret Europarådskonventionen.

Særligt afgørende har dog været udviklingen inden for EU med vedtagelse af direktiver gældende for det indre marked (søjle I-området), blandt andet det generelle databeskyttelsesdirektiv, men også - afledt af det stigende europæiske samarbejde mellem kontrollerende myndigheder i de enkelte EU-medlemsstater (politi, toldvæsen og asylmyndigheder) - vedtagelse af en række konventioner, som efterhånden er blevet inddraget under EU og er omfattet af Amsterdam-traktatens afsnit VI, om politisamarbejde og retligt samarbejde i kriminalsager (søjle III-området). Disse konventioner indeholder specifikke regler om persondatabeskyttelse og om tilsyn med overholdelse af disse regler.

Både FNs Menneskerettighedskonvention og Den Europæiske Menneskerettighedskonvention indeholder bestemmelser, der omhandler respekten for privatlivets fred.

EU-Charteret om grundlæggende rettigheder

Af generel betydning er det også, at Artikel 8 i EU-Charteret om grundlæggende rettigheder - underskrevet i december 2000 - indeholder en bestemmelse, som særligt vedrører persondatabeskyttelse. Også heri er retten til databeskyttelse anerkendt som en grundlæggende menneskeret.

Artikel 8 har følgende ordlyd (EF-tidende 18.12.2000 C 364/01):

1. *Enhver har ret til beskyttelse af personoplysninger, der vedrører ham/hende.*
2. *Disse oplysninger skal behandles rimeligt, til udtrykkeligt angivne formål og på grundlag af de berørte personers samtykke eller på et andet berettiget ved lov fastsat grundlag. Enhver har ret til adgang til indsamlede oplysninger, der vedrører ham/hende, og til berigtigelse heraf.*
3. *Overholdelsen af disse regler er underlagt en uafhængig myndigheds kontrol.*

Også i 2000 har der været et stort antal internationale sager, bl.a. mange henvendelser om information om dansk lovgivning. Til støtte herfor har Datatilsynet ladet lov om behandling af personoplysninger oversætte til engelsk. Oversættelsen er tilgængelig på Datatilsynets hjemmeside.

Nedenfor gives en kort beskrivelse af det formelle grundlag for tilsynets aktiviteter på det internationale område suppleret med oplysninger om de væsentligste sager, som tilsynet har beskæftiget sig med i 2000. Desuden omtales også det mere uformelle, internationale samarbejde, som har udviklet sig gennem årene.

Konventionens navn: Den europæiske konvention af 28. januar 1981 om beskyttelse af det enkelte menneske i forbindelse med elektronisk databehandling af personoplysninger (COE 108).

Ikrafttræden: Den 1. februar 1990 i Danmark.

Den rådgivende Komité (Consultative Committee T-PD), som er nedsat i henhold til konventionens artikel 18, har i 2000 endeligt - efter indhentet udtalelse fra Parlamentet - vedtaget et forslag til en tillægsprotokoltekst til konventionen, som vedrører oprettelse af databeskyttelsestilsynsmyndigheder og forholdet til 3. lande. I tilknytning hertil har T-PD afsluttet arbejdet med en forklarende tekst.

Ministerkomitéen er blevet anmodet om at vedtage tillægsprotokollen og efterfølgende fremlægge den til underskrivelse samt give tilladelse til, at den forklarende tekst offentliggøres.

Ministerkomitéen har i øvrigt den 15. juni 1999 på grundlag af T-PDs forberedelse vedtaget en ændring af konventionen, som gør det muligt for De europæiske Fællesskaber at tiltræde konventionen. Dette er endnu ikke sket.

Europarådet

Den rådgivende komité

De officielle tekster kan findes på Europarådets hjemmeside via link fra Data-tilsynets hjemmeside.

Databeskyttelsesekspert-gruppen

Databeskyttelsesekspert-gruppen (CJ-PD) har blandt andet endeligt vedtaget et udkast til en tekst til en rekommandation om beskyttelse af persondata, indsamlet og behandlet til forsikringsformål (draft recommendation of the protection of personal data collected and processed for insurance purposes). Hertil knytter sig en forklarende tekst, som blev færdigbehandlet i 2000. Herefter skal Ministerkomitèen tage endelig stilling til forslaget.

CJ-PD har desuden haft en indledende behandling af problemet med den om-siggribende overvågning af personer og behovet for at opstille retningslinjer for anvendelsen af videoovervågning. Til brug herfor har CJ-PD støttet, at der på Europarådets hjemmeside er blevet offentliggjort en ekspertrapport om emnet indeholdende et forslag til "Guiding Principles for the protection of individuals with regard to the collection and processing of personal data by means of video surveillance." Hensigten med offentliggørelsen har været at modtage offentlighedens kommentarer, således at CJ-PD kan få et forbedret grundlag for det videre arbejde.

CJ-PD bliver ofte anmodet om at være andre ekspertgrupper i Europarådet behjælpelig med at vurdere, hvorledes reglerne om persondatabeskyttelse bør anvendes. I 2000 drejede det sig blandt andet om et påbegyndt arbejde med et udkast til rekommandation om "Access to official information". Desuden afgav CJ-PD en udtalelse om udkastet til konvention om Cyber-crime, som også i anden sammenhæng har givet databeskyttelsesorganer anledning til reaktion, se nærmere herom nedenfor.

Den Europæiske Union

Europol-Konventionen

Konventionens navn: Konventionen af 26. juli 1995 om oprettelse af en europæisk politienhed (Europol-konventionen).

Ikrafttræden: I Danmark blev gennemførelsen af konventionen vedtaget ved lov nr. 415 af 10. juni 1997. Ifølge lovens § 6 fastsætter justitsministeren tidspunktet for lovens ikrafttræden. Ved bekendtgørelse nr. 508 af 23. juni 1999 er det fastsat, at loven træder i kraft den 1. juli 1999.

Formål: Gennem oprettelse af en europæisk politienhed med en national enhed i hver EU-medlemsstat at forbedre effektiviteten hos medlemsstaternes kompetente myndigheder og disses samarbejde om forebyggelse og bekæmpelse af blandt andet terrorisme, ulovlig narkotikahandel og andre former for grov international kriminalitet.

Arbejdsopgaver: I henhold til konventionen skal der føres tilsyn med den europæiske politienhed Europol, som fysisk er placeret i Haag, og hvis virksomhed formelt påbegyndtes 1. juli 1999. Dette tilsyn varetages af Den fælles Kontrolinstans, og hertil knytter sig Det fælles Klageudvalg, jf. artikel 24, som skal behandle konkrete klager. Datatilsynet er repræsenteret ved 2 medlemmer i Den fælles Kontrolinstans, hvoraf 1 medlem er indtrådt i Det Fælles Klageudvalg. Ved Retsakt nr. 1/99, udstedt den 22. april 1999 (1999/C 149/01) og offentliggjort i De Europæiske Fællesskabers Tidende den 28. maj 1999 har Den fælles Kontrolinstans efter godkendelse i EU-Rådet fastsat sin forretningsorden, som trådte i kraft den 30. april 1999.

Den fælles kontrolinstans

Den fælles Kontrolinstans har i 2000 afholdt 5 møder, hvor man blandt andet har behandlet spørgsmål, som vedrører oprettelse af analysedatabaser, se konventionens artikel 10 og artikel 12, og relationerne til Europol. Desuden har man nedsat en række arbejdsgrupper, hvori deltager 3-5 af kontrolinstansens medlemmer. I disse arbejdsgrupper behandles spørgsmål, som kræver grundig forberedelse forud for plenarmøderne. Datatilsynet deltager i en arbejdsgruppe, som beskæftiger sig med regel- og procedurespørgsmål. Her har man i 2000 især forberedt udkast til kontrolinstansens udtalelser vedrørende forberedelse af de aftaler, som Europol efter EU-Rådets bemyndigelse skal indgå med tredjelande og internationale organisationer, se konventionens artikel 18. Foruden spørgsmålet om Europols indgåelse af aftaler med tredjelande har kontrolinstansen drøftet budget- og sekretariatsmæssige forhold, herunder muligheden for at etablere et fælles sekretariat for Den fælles Kontrolinstans for Europol, Den fælles Tilsynsmyndighed for Schengen-Informationssystemet samt for kontrolinstansen for CIS-toldsystemet, når denne er blevet nedsat.

Registertilsynet - nu Datatilsynet - er udpeget som national kontrolinstans efter konventionens artikel 23. Europol er forbundet med en national forbindelsesenhed, som oprettes eller udpeges efter artikel 4, jf. gennemførelseslovens § 3. Denne nationale forbindelsesenhed er i Danmark etableret i Rigspolitichefens regi.

Den nationale kontrolinstans

Schengen-konventionen (Schengen-samarbejdet)

Konventionens navn: Konvention om gennemførelse af Schengen-aftalen af 14. juni 1985 mellem regeringerne for staterne i Den økonomiske union Benelux, forbundsrepublikken Tyskland og den Franske Republik om gradvis ophævelse af kontrollen med de fælles grænser (Schengen-konventionen).

Formål: Schengen-regelgrundlaget fastlægger to overordnede formål: Dels at etablere fri personbevægelighed over de indre grænser, dels at styrke indsatsen mod international kriminalitet og illegal indvandring. Formålene skal

blandt andet opfyldes ved hjælp af udveksling af oplysninger og erfaringer til brug for de enkelte landes bekæmpelse af kriminalitet.

Baggrunden for Schengen-konventionen var Schengen-aftalen om gradvis ophævelse af kontrollen ved de fælles grænser, der blev indgået den 14. juni 1985 mellem Frankrig, Tyskland, Holland, Luxembourg og Belgien. De samme 5 oprindelige aftalelande underskrev den 19. juni 1990 en konvention om gennemførelse af Schengen-aftalen (Schengen-konventionen). Konventionen blev senere i første omgang tiltrådt af Italien, Spanien, Portugal, Grækenland og Østrig.

Schengen-konventionen blev taget i anvendelse i Frankrig, Tyskland, Belgien, Holland, Luxembourg, Portugal samt Spanien den 26. marts 1995 og efterfølgende i Italien, Østrig og Grækenland. Den 19. december 1996 undertegnede Danmark, Finland og Sverige tiltrædelsesaftaler i forhold til Schengen-konventionen, ligesom der samme dag blev indgået en samarbejdsaftale med Norge og Island.

Ikrafttræden: Folketinget bemyndigede ved lov nr. 418 af 10. juni 1997 om Danmarks tiltrædelse af Schengen-konventionen regeringen til at ratificere tiltrædelsesaftalen på Danmarks vegne, og ratifikationen fandt sted den 23. september 1997. Loven blev delvis sat i kraft (§ 1, jf. § 4, stk. 1), men således at Justitsministeriet blev bemyndiget til at fastsætte ikrafttrædelsestidspunktet for lovens øvrige bestemmelser. I medfør af lovens § 4, stk. 2, traf justitsministeren ved bekendtgørelse nr. 1366 af 20. december 2000 bestemmelse om, at lovens regler om *Schengen-informationssystemet* trådte i kraft den 1. januar 2001, og at lovens øvrige bestemmelser trådte i kraft den 25. marts 2001.

*Den fælles
tilsynsmyndighed*

Arbejdsopgaver: I henhold til konventionens artikel 115 er der nedsat en fælles tilsynsmyndighed, der blandt andet skal føre tilsyn med Schengen-informationssystemets tekniske støttefunktion (C.SIS), som fysisk er placeret i Strasbourg. Repræsentanter for tilsynene i de 3 nordiske EU-medlemsstater samt Island og Norge har siden foråret 1997 haft mulighed for at deltage i Den fælles Tilsynsmyndigheds møder.

Der er i 2000 afholdt 5 møder. Den fælles Tilsynsmyndighed har afgivet sin 4. aktivitetsrapport for perioden marts 1999 til februar 2000. Rapporten, der blev offentliggjort på et pressemøde i oktober 2000, foreligger også på dansk, og kan læses på Datatilsynets hjemmeside.

Den fælles Tilsynsmyndighed foretog i foråret 1999 en inspektion af C.SIS og udarbejdede som opfølgning herpå en rapport indeholdende en række anbefalinger. Arbejdet med inspektionsrapporten er fortsat i år 2000.

Herudover har Den fælles Tilsynsmyndighed blandt andet beskæftiget sig med spørgsmål i relation til Schengen-reglerne (Schengen-acquis), sikkerhedsspørgsmål, omfanget af myndigheder med adgang til SIS, proceduren i forbindelse med registerindsigtsbegæring og indberetninger af udlændinge, der er i besiddelse af en opholdstilladelse (konventionens artikel 25, stk. 2), de problemer, der opstår for EU-borgere, hvis identitet er blevet misbrugt og etablering af en hjemmeside for Den fælles Tilsynsmyndighed.

Man har desuden drøftet budget- og sekretariatsmæssige forhold, herunder muligheden for at etablere et fælles sekretariat for Den fælles Kontrolinstans for Europol, Den fælles Tilsynsmyndighed for Schengen-informationssystemet samt for kontrolinstansen for CIS-toldsystemet, når denne er blevet nedsat.

Registertilsynet - nu Datatilsynet - er udpeget som tilsynsmyndighed efter konventionens artikel 114 og 128, jf. gennemførelseslovens § 2, stk. 3, hvilket blandt andet indebærer, at der skal føres tilsyn med den nationale del af SIS-systemet (N.SIS), som er en kopi af C.SIS. I Danmark er den nationale del af SIS-systemet oprettet i Rigspolitichefens regi. Der henvises til afsnittet ovenfor om Datatilsynets opgaver i forbindelse med indtræden i Schengen-samarbejdet.

National tilsynsmyndighed

Toldinformations-systemet

Konventionens navn: Konvention udarbejdet på grundlag af artikel K.3. i traktaten om Den Europæiske Union om brug af informationsteknologi på toldområdet

Formål: At danne grundlag for oprettelse af "Toldinformationssystemet (CIS)", som skal bidrage til forebyggelse, efterforskning og retsforfølgning af alvorlige overtrædelser af de nationale love ved gennem en hurtig udbredelse af oplysninger at øge effektiviteten i samarbejds- og kontrolprocedurerne hos toldadministrationerne i medlemsstaterne.

Ikrafttræden: Konventionen blev undertegnet den 26. juli 1995. CIS-konventionen er dog ikke trådt i kraft for alle de undertegnede EU-medlemslande, men er midlertidig bragt i anvendelse mellem de otte lande, der på nuværende tidspunkt har ratificeret konventionen, herunder Danmark, fra den 1. november 2000.

Arbejdsggaver: I henhold til konventionens artikel 17 skal medlemsstaterne udpege en national tilsynsmyndighed med ansvar for beskyttelse af personoplysninger. Registertilsynet (nu Datatilsynet) er af Skatteministeriet blevet anmodet om at påtage sig opgaven som national tilsynsmyndighed, og tilsynet har givet ministeriet tilsagn om at ville varetage denne opgave.

National tilsynsmyndighed

Fælles tilsynsmyndighed

Der skal oprettes en fælles tilsynsmyndighed, jf. artikel 18, bestående af 2 repræsentanter fra hver af medlemsstaterne, udpeget blandt medlemsstaternes uafhængige tilsynsmyndigheder. Denne myndighed skal føre tilsyn med en central database, som skal oprettes i EU-regi i Bruxelles, med terminaladgang for samtlige medlemsstaters myndigheder.

EU-datakommissærernes arbejdsgruppe vedrørende politi, told m.v. har i 1999 færdiggjort forberedelsen af et udkast til forretningsorden for Den fælles Tilsynsmyndighed. Den fælles Tilsynsmyndighed i henhold til CIS-konventionen har endnu ikke påbegyndt sit virke, men dette forventes at ske i 2001.

CIS-toldinformationssystemet skal udgøre en del af en fælles edb-database, hvori der også indgår oplysninger, som er omfattet af *Rådets Forordning (EF) nr. 515/97 af 13. marts 1997 om gensidig bistand mellem medlemsstaternes administrative myndigheder og om samarbejde mellem disse og Kommissionen med henblik på at sikre den rette anvendelse af told- og landbrugsbestemmelserne*. Det må forventes, at tilsynet med den forordningsregulerede del af systemet (søjle I) skal henlægges til den uafhængige kontrolinstans, der er omhandlet i EU-traktatens artikel 286, når denne er blevet oprettet, se pkt. 4.2.7. Indtil da skal tilsynet føres af EU-Parlamentets Ombudsmand, jf. artikel 37 stk. 4.

Sekretariatet for de fælles tilsynsmyndigheder

Oprettelse af et fælles sekretariat for de 3 ovenfor omtalte kontrolinstanser er et spørgsmål, som er blevet behandlet i Den fælles Kontrolinstans for Europol og Den fælles Tilsynsmyndighed for Schengen-informationssystemet på en række fælles møder i 2000. Ligeledes har en under EU-Rådet nedsat arbejdsgruppe vedrørende informationssystemer og databeskyttelse forberedt EU-Rådets beslutning herom. Datatilsynet har deltaget i møderne i nævnte arbejdsgruppe.

På dette grundlag har EU-Rådet den 17. okt. 2000 (2000/641/RIA) under henvisning til artikel 30 og artikel 34, stk. 2, litra c) i traktaten om Den Europæiske Union truffet *afgørelse om oprettelse af et sekretariat for de fælles tilsyns-/kontrolmyndigheder vedrørende databeskyttelse*, der er oprettet i henhold til konventionen om oprettelse af en europæisk politienhed (Europol-konventionen), konventionen om brug af informationsteknologi på toldområdet og konventionen om gennemførelse af Schengen-aftalen om gradvis ophævelse af kontrollen ved de fælles grænser (Schengen-konventionen), se EF-Tidende 2000, nr. L 271 af 24. oktober 2000, s. 1-3.

Afgørelsen trådte i kraft dagen efter vedtagelsen, men således at den kan anvendes fra 1. september 2001.

Ved afgørelsen får de fælles tilsynsmyndigheder mulighed for at fungere mere effektivt, og samtidig kan det opnås at nedbringe omkostningerne. Det er udtrykkeligt fastslået, at databeskyttelsessekretariatet skal være uafhængigt, idet det ved udførelsen af sine opgaver kun er bundet af instrukser fra de fælles tilsynsmyndigheder. Af praktiske grunde vil databeskyttelsessekretariatets administration dog være tæt knyttet til Generalsekretariatet for Rådet.

Allerede i slutningen af 2000 har de eksisterende fælles kontrolinstanser fastlagt, hvilke kvalifikationer databeskyttelsessekretæren skal opfylde, og i foråret 2001 blev en egnet kandidat udpeget.

Napoli II-konventionen

Konventionens navn: Konvention udarbejdet på grundlag af artikel K.3. i traktaten om Den Europæiske Union om gensidig bistand og samarbejde mellem toldmyndighederne (Napoli II).

Formål: Styrke EU-toldmyndighedernes samarbejde vedrørende vareførsler over såvel medlemslandenes indre grænser som over grænser fra tredjelande med ulovlige varer (narkotika, våben og børnepornografi m.v.) samt ulovlig handel med højtbeskattede varer.

Ikrafttræden: Konventionen blev undertegnet den 18. december 1997. Ingen af medlemslandene har endnu ratificeret Napoli II-konventionen. Napoli II-konventionen erstatter konventionen af 7. september 1967 om gensidig bistand mellem EU-landenes toldforvaltninger (Napoli I-konventionen), der blev tiltrådt af Danmark i forbindelse med indtrædelsen i EF i 1973. Napoli I-konventionen ophæves ved ikrafttrædelsen af Napoli II-konventionen.

Arbejdsopgaver: Ifølge Napoli II-konventionens artikel 25, litra i) træffer hver enkelt medlemsstat passende foranstaltninger for ved hjælp af effektiv kontrol at sikre, at denne artikel overholdes. Artikel 25 indeholder en række regler om databeskyttelse. Den enkelte medlemsstat kan overdrage disse kontrolopgaver til den nationale tilsynsmyndighed, der er omhandlet i artikel 17 i CIS-konventionen.

Registertilsynet afgav i 1999 en udtalelse til Skatteministeriet om et udkast til forslag til lov om gennemførelse af konventionen om gensidig bistand og samarbejde mellem toldmyndighederne (Napoli II) og om gennemførelse af protokol om præjudiciel fortolkning ved De Europæiske Fællesskabers Domstol af Konventionen om brug af informationsteknologi på toldområdet (CIS-konventionen).

Tilsynet udtalte, at såfremt de i artikel 25 nævnte kontrolopgaver skulle henlægges til tilsynet, burde dette fremgå direkte af loven.

I lov nr. 482 af 7. juni 2001 om Danmarks tiltrædelse af konventionen om gensidig bistand og samarbejde mellem toldmyndighederne (Napoli II-konventionen), vedtaget den 15. maj 2001, er Datatilsynet derfor nu indsat som tilsynsmyndighed efter konventionens artikel 25, jf. lovens § 4, stk. 2. Lovens § 1, stk.1, § 2, stk.1, og § 3 træder i kraft dagen efter bekendtgørelse i Lovtidende. Skatteministeren fastsætter tidspunktet for ikrafttrædelse af lovens øvrige bestemmelser.

Eurodac-systemet

Forordningens navn: EU-Rådets forordning (EF) nr. 2725/2000 om oprettelse af "Eurodac" til sammenligning af fingeraftryk med henblik på en effektiv anvendelse af Dublin-konventionen (*EF-Tidende Nr. L 316 af 15/12/2000 s. 1*), vedtaget af EU-rådet den 11. december 2000.

Registertilsynet afgav allerede i 1999 en udtalelse til Udlændingestyrelsen om et forslag fra Kommissionen til en Rådsforordning om oprettelse af Eurodac. Arbejdet med oprettelse af Eurodac-systemet går imidlertid helt tilbage til marts 1996, hvor EU's medlemsstater indledte forhandlinger om en konvention om oprettelse af et definitivt identifikationssystem baseret på sammenligning af asylansøgers fingeraftryk. Dette arbejde blev formelt set afsluttet i december 1998, hvor man i Rådet nåede til enighed om at "fastfryse" teksten, indtil Amsterdam-traktaten var trådt i kraft.

Medlemsstaterne udarbejdede desuden et udkast til protokol, som skulle lette anvendelsen af Dublin-konventionen yderligere ved at fastsætte bestemmelser om indsamling af fingeraftryksoplysninger om personer, der pågribes i forbindelse med ulovlig overskridelse af en ydre grænse. Rådet nåede ligeledes til enighed om udkastet til protokollen og blev i marts 1999 enige om også at "fastfryse" denne tekst.

Det område, som de fastfrosne tekster omfatter, nemlig asylspørgsmålet, hører nu ind under artikel 63, nr.1, litra a) i traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab (søjle I). I forbindelse med Rådets fastfrysning af de ovenfor nævnte tekster fik Kommissionen mandat til efter Amsterdam-traktatens ikrafttræden at fremsætte forslag til en fællesskabsretsakt omfattende disse tekster.

Af særlig interesse kan nævnes, at det i forordningen er bestemt, at der midlertidigt skal oprettes en uafhængig fælles tilsynsmyndighed, som skal kontrollere den centrale enheds behandling af personoplysninger, indtil den uafhængige kontrolinstans, der er omhandlet i EU-traktatens artikel 286, er blevet oprettet.

Datatilsynet må forventes at blive udpeget som den nationale tilsynsmyndighed.

Det generelle databeskyttelses-direktiv

Europa-Parlamentet og Rådets direktiv 95/46/EF af 24. oktober 1995 om beskyttelse af fysiske personer i forbindelse med behandling af personoplysninger og om fri udveksling af sådanne oplysninger er det vigtigste internationale regelsæt for Danmark inden for databeskyttelsesområdet. Direktivet trådte i kraft den 24. oktober 1998 og er med persondatalovens ikrafttræden den 1. juli 2000 gennemført i Danmark.

Arbejdsopgave: Direktivet giver Europa-Kommissionen forskellige beføjelser efter en særlig komité-procedure, jf. artikel 31, blandt andet vedrørende forholdet til tredjelande, det vil sige lande uden for EU. I henhold til direktivets artikel 29 er der nedsat en "gruppe vedrørende beskyttelse af personer i forbindelse med behandling af personoplysninger", den såkaldte "*Artikel 29-gruppe*". Gruppen er rådgivende og uafhængig og består af repræsentanter for den eller de tilsynsmyndigheder, som hver medlemsstat har udpeget, og af en repræsentant for den eller de myndigheder, der er oprettet for fællesskabsinstitutionerne og -organerne, samt af en repræsentant for Kommissionen. Kommissionen (DG XV) er sekretariat for gruppen.

Artikel 29-gruppen

Datatilsynet deltager i Artikel 29-gruppens møder, og der har i 2000 været afholdt 6 møder. Gruppen har i 2000 vedtaget en række henstillinger, udtalelser samt notater, som er offentliggjort blandt andet på Internettet.

Flere af de dokumenter, der er vedtaget i 2000, drejer sig om forhold vedrørende overførsel af personoplysninger fra EU-landene til USA, den såkaldte Safe Harbor-ordning, se nærmere i afsnittet på s. 19-21 om overførsel af oplysninger til lande uden for EU.

Endvidere har gruppen vedtaget dokumenter om telekommunikationsdirektivet og e-handel samt udgivet et arbejdsdokument om beskyttelse af privatlivets fred på Internettet - En integreret EU-strategi til beskyttelse af onlineoplysninger.

Artikel 29-gruppens dokumenter er tilgængelige på DG XV's hjemmeside, hvortil der er adgang fra Datatilsynets hjemmeside. Tilsynets hjemmeside indeholder yderligere information om arbejdsgruppen og dens dokumenter.

Som en konsekvens af vedtagelsen af det generelle databeskyttelsesdirektiv gennemføres i øvrigt i EU-Rådets økonomigruppe (databeskyttelse) koordinering af medlemsstaternes holdninger forud for behandling af spørgsmål i Europarådet, som falder inden for direktivets område. Datatilsynet er rådgiver i denne sammenhæng og har i visse tilfælde deltaget i møderne.

Databeskyttelse internt i EU-/EF-institutionerne

Forordningens navn: Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 45/2001 om beskyttelse af fysiske personer i forbindelse med behandling af personoplysninger i fællesskabsinstitutionerne og -organerne og om fri udveksling af sådanne oplysninger. Forordningen blev vedtaget den 18. december 2000 og har sit grundlag i traktaten om Det Europæiske Fællesskab, idet der i artikel 286 er optaget en bestemmelse om beskyttelse af personoplysninger, således at der skal gælde databeskyttelsesregler for institutionerne og organer, som er oprettet ved eller på grundlag af denne traktat (*EF-Tidende Nr. L 8 af 12/1/2001, s. 1*).

Ikrafttræden: Ifølge artikel 51 træder forordningen i kraft på tyvendedagen efter offentliggørelsen den 12. januar 2001 i EF-Tidende.

Formålet: Hensigten med forordningen er, at regler svarende til det generelle databeskyttelsesdirektiv og til direktiv 97/66/EF om behandling af personoplysninger og beskyttelse af privatlivets fred inden for telesektoren skal gælde for fællesskabets institutioner og organer i lighed med de nationale gennemførselsbestemmelser for medlemsstaterne. Forordningen indeholder tillige bestemmelser om oprettelse af en uafhængig kontrolmyndighed.

*Den europæiske
tilsynsførende for
databeskyttelse*

Kontrolmyndigheden kaldes "den europæiske tilsynsførende for databeskyttelse" og har til opgave at overvåge og sikre overholdelsen af de bestemmelser i forordningen og i enhver anden fællesskabsretsakt, der vedrører beskyttelsen af fysiske personers grundlæggende rettigheder, se artikel 41. Der tillægges myndigheden en række hverv og beføjelser, som nærmere er beskrevet i artikel 46 og artikel 47. Det fremgår bl.a., at den tilsynsførende har til opgave at samarbejde med de nationale tilsynsmyndigheder i EU-medlemsstaterne.

Europa-Parlamentet og Rådet udnævner efter fælles aftale den europæiske tilsynsførende for en periode på fem år på grundlag af en liste, Kommissionen opstiller efter et offentligt stillingsopslag.

EU-datakommisærernes arbejde

Alle EU's medlemsstater har nu lovgivning om persondatabeskyttelse. Denne lovgivning er under revision som følge af det generelle databeskyttelsesdirektivs vedtagelse.

Der er i årsberetning 1996 side 18-20 redegjort for det siden 1995 formaliserede samarbejde mellem EU-datatilsynene, der dog i nogen grad har ændret indhold, efter at der afholdes regelmæssige møder i Artikel 29-gruppen.

Samarbejdet foregår fortsat i form af afholdelse af en årlig konference samt et møde, som afholdes i forbindelse med den årligt afholdte internationale

konference. Sekretariatsfunktionen varetages af det land, der sidst har afholdt den årlige konference.

I april 2000 afholdt man den årlige EU-datatilsynskonference i Stockholm, arrangeret af det svenske tilsyn (Datainspektionen). På konferencen drøftedes en række spørgsmål af fælles interesse, blandt andet genetiske data, tilsynenes praksis og behandling af klager, erfaringerne ved gennemførelse af det generelle databeskyttelsesdirektiv og Internettets udbredelse og indflydelse på databeskyttelsesområdet.

Konferencen afgav desuden en særlig udtalelse vedrørende "Retention of Traffic Data by Internet Service Providers (ISPs)", blandt andet på basis af et engelsk memorandum om Cyber-crime. I udtalelsen er udtrykt bekymring for fremkomne forslag om, at ISPs rutinemæssigt skal opbevare trafikdata ud over nødvendige formål for at kunne give mulig adgang hertil for retshåndhævende myndigheder. Denne udtalelse er senere blevet støttet i Berlin gruppen, som omtales nedenfor.

Hertil kommer arbejdet i den af EU-datatilsynene nedsatte arbejdsgruppe vedrørende politi, told m.v., som i 2000 har medvirket ved arbejdet med udarbejdelse af det engelske memorandum om Cyber-crime, som dannede grundlaget for omtalte udtalelse.

Det 22. årlige internationale møde for datatilsynsmyndighederne blev i september 2000 afholdt i Venedig, arrangeret af det italienske tilsyn (Garante per la protezione dei dati personali). På konferencen beskæftigede man sig med en række emner af fælles interesse, herunder blandt andet spørgsmålet om databeskyttelse i relation til betydningen af den voldsomme udvikling i anvendelsen af Internettet på globalt plan, herunder hvilke muligheder den enkelte har for at beskytte sig i forbindelse med brugen af Internet, og hvilke tiltag der kan spores blandt de professionelle aktører til selv at forsøge at fastsætte regler for "god Internet-virksomhed". I en række parallelt afholdte møder drøftede man mere specifikke emner, såsom kontrakter og datastrømme, smart cards og centraliserede databanker, retten til privatlivets fred set i forhold til medierne, emnet "E-transparency" og genetiske data.

Herudover drøftede man Europarådets arbejde med et udkast til en konvention om Cyber-crime og afgav en udtalelse herom til databeskyttelsesekspertgruppen i Europarådet.

En international arbejdsgruppe - International Working Group on Data Protection in Telecommunication - blev etableret i 1983 på initiativ af tilsynsmyndig-

International konference for datatilsynsmyndigheder

Berlin-gruppen

hederne (Data Protection Commissioners) fra en række lande, herunder Danmark, i forbindelse med den internationale konference.

Sekretariatsfunktionen har siden gruppens etablering været varetaget af Berlins Datatilsyn (Berliner Beauftragter für Datenschutz und Akteneinsicht). Arbejdsgruppen har beskæftiget sig med registerretlige og databeskyttelsesmæssige anliggender inden for telekommunikation i bred forstand, i de senere år i vid udstrækning vedrørende Internettet.

Berlin-gruppen afholder normalt møde to gange om året. På møderne vedtages blandt andet en række fælles holdninger (Common Positions) til emner, som er taget op til behandling efter ønske fra et eller flere af medlemmerne. Disse fælles holdninger kan ligge til grund for det videre konkrete arbejde med lovgivning eller fastlæggelse af praksis, som behandles internationalt eller nationalt.

Gruppens rapporter og publikationer er tilgængelige på tysk eller engelsk på Berlins Datatilsyns hjemmeside (<http://www.datenschutz-berlin.de/doc/int/iwgdpt/index.htm>). Gruppen og dens dokumenter beskrives nærmere på www.datatilsynet.dk under menupunktet Internationalt.

Nordisk samarbejde

Det nordiske samarbejde mellem datatilsynsmyndighederne i Danmark, Finland, Island, Norge og Sverige er blevet fortsat, og i 2000 stod Datatilsynet i Norge for afholdelse af det fællesnordiske Datachefmøde, som fandt sted i Ålesund.

På mødet udvekslede deltagerne oplysninger om såvel generelle som konkrete afgørelser. Blandt andet diskuterede deltagerne særlige spørgsmål i tilknytning til det generelle direktivs gennemførelse i de nordiske lande, blandt andet markedsføringsregler og lovenes geografiske gyldighed. Også tilsynenes opgaver, organisering og prioriteringer, spørgsmål som offentliggørelse af personoplysninger på Internettet og grænserne i forhold til ytringsfrihed og offentlighedsprincippet og arbejdet med branchenormer var på dagsordenen.

Sikkerhedsspørgsmål

Sikkerhedsbekendtgørelsen	70
Vejledning til sikkerhedsbekendtgørelsen	70
Central godkendelsesinstans for sikkerhed på nettet	70
Brug af funktionsbestemte koder ved adgang til oplysninger i Det Centrale Kriminalregister	71

Sikkerhedsspørgsmål

Sikkerheds- bekendtgørelsen

I medfør af § 41, stk. 5, i lov om behandling af personoplysninger har justitsministeren fastsat nærmere regler om de i lovens § 41, stk. 3, anførte sikkerhedsforanstaltninger ved bekendtgørelse nr. 528 af 15. juli 2000 om sikkerhedsforanstaltninger til beskyttelse af personoplysninger, som behandles for den offentlige forvaltning. Bekendtgørelsen er siden ændret ved bekendtgørelse nr. 201 af 22. marts 2001. Sikkerhedsbekendtgørelsen findes blandt andet på www.datatilsynet.dk.

Bekendtgørelsen blev udarbejdet med udgangspunkt i sikkerhedsreglerne i de registerforskrifter med bilag, som offentlige myndigheder havde fastsat i henhold til den tidligere lov om offentlige myndigheders registre. En målsætning ved udarbejdelsen af bekendtgørelsen var at fastholde det hidtidige høje sikkerhedsniveau i forbindelse med offentlige myndigheders behandling af personoplysninger. I forhold til det tidligere regelsæt er der foretaget en vis modernisering og ajourføring, ligesom en vis afbureaukratisering har fundet sted.

Vejledning til sikkerhedsbekendtgørelsen

Datatilsynet har udarbejdet vejledning nr. 37 af 2. april 2001 til bekendtgørelse nr. 528 af 15. juli 2000 om sikkerhedsforanstaltninger til beskyttelse af personoplysninger, som behandles for den offentlige forvaltning. Vejledningen findes blandt andet på Datatilsynets hjemmeside.

Udkast til vejledningen har været i høring hos de samme virksomheder, myndigheder m.v., som i sin tid blev hørt over udkast til sikkerhedsbekendtgørelsen. Endvidere har vejledningen været behandlet på et møde i Datarådet.

Vejledningen er hovedsageligt en uddybning af de enkelte bestemmelser i sikkerhedsbekendtgørelsen, suppleret med anvisninger og forslag på visse punkter.

Central godkendelsesinstans for sikkerhed på nettet

I Regeringens Netværksredegørelse 2000 er der blandt andet taget udgangspunkt i, at en række undersøgelser har vist, at en af de største barrierer for anvendelse af Internettet er usikkerhed. Det gælder både for borgere, virksomheder og offentlige myndigheder. Derfor er sikkerhedsspørgsmålet et centralt element i regeringens IT-politik.

Som et af elementerne i de aktiviteter, der er iværksat på sikkerhedsområdet, er det aftalt, at Datatilsynet skal fungere som en central godkendelsesin-

stans, der kan sikre, at det rette sikkerhedsniveau anvendes i det offentlige kommunikation.

Datatilsynet yder råd og vejledning til offentlige institutioner om, hvilket sikkerhedsniveau der kan anvendes ved konkrete digitale serviceydelser. Datatilsynet har opstillet vejledende rammer for anbefalede sikkerhedsniveauer ved behandling af forskellige typer personoplysninger. Inden for disse rammer har Datatilsynet godkendt anvendelse af PIN-kode i en række konkrete sager.

Datatilsynet vil uddybe de vejledende rammer og løbende konkretisere dem med aktuelle afgørelser, samtidig med at informationsindsatsen på området øges. Derudover forventes fastlagt de nærmere retningslinier i forbindelse med tilsynets virke som egentlig godkendelsesinstans.

Udtalt, at registeradgang til Det Centrale Kriminalregister baseret på funktionsbestemte koder ikke lever op til kravene i sikkerhedsbekendtgørelsens § 19, stk. 1. På baggrund af principielle sikkerhedsmæssige betænkeligheder endvidere udtalt, at der ikke bør skabes et retligt grundlag for en sådan adgangsordning, idet adgang til Det Centrale Kriminalregister - efter tilsynets opfattelse - ikke bør være muligt ved brug af funktionsbestemte koder (Datatilsynets j.nr. 2000-082-0004)

I 1999 udtalte Registertilsynet sig over rapporten "Rapport om revision af dele af forskrifterne for Det Centrale Kriminalregister". Rapporten var udarbejdet af en arbejdsgruppe nedsat af Justitsministeriet. Registertilsynet udtalte i den anledning blandt andet, at den gældende ordning, hvorefter der var adgang til alle oplysninger i Det Centrale Kriminalregister via funktionsbestemte koder, burde afskaffes.

Justitsministeriet fremlagde herefter et forslag (udarbejdet af Rigspolitechefen), hvorefter der alene skulle være adgang til en vis begrænset mængde oplysninger i Det Centrale Kriminalregister via funktionsbestemte koder. Indhentelse af mere specifikke oplysninger og egentlige søgninger ville derimod kræve anvendelse af en personlig autorisationskode.

Justitsministeriet forespurgt endvidere Datatilsynet om adgang til alle oplysninger i Centralregisteret for Motorkøretøjer (CRM), Edb-registeret for Efterlyste Køretøjer, Det Centrale Pasregister og Det Centrale Kørekortsregister fortsat kunne ske via funktionsbestemte koder.

Sagen blev behandlet på et møde i Datarådet.

Brug af funktionsbestemte koder ved adgang til oplysninger i Det Centrale Kriminalregister

Funktionsbestemte koder lever ikke op til sikkerhedskravene

Det var Datatilsynets opfattelse, at hvis adgang til et register blev baseret på funktionsbestemte koder, ville det ved en efterfølgende kontrol via loggen kun kunne konstateres, hvilken funktionsbestemt kode der var anvendt.

En log skal indeholde oplysninger om tidspunkt, bruger, type af anvendelse og angivelse af den person, de anvendte oplysninger vedrørte, eller det anvendte søgekriterium

Det fremgår af § 19, stk. 1, i bekendtgørelse nr. 528 af 15. juni 2000 om sikkerhedsforanstaltninger til beskyttelse af personoplysninger, som behandles for den offentlige forvaltning (sikkerhedsbekendtgørelsen), at der skal foretages maskinel registrering (logning) af alle anvendelser af personoplysninger. Registreringen skal mindst indeholde oplysninger om tidspunkt, bruger, type af anvendelse og angivelse af den person, de anvendte oplysninger vedrørte, eller det anvendte søgekriterium.

Registeradgang til Det Centrale Kriminalregister baseret på funktionsbestemte koder ville derfor ikke leve op til kravene i sikkerhedsbekendtgørelsens § 19, stk. 1, idet loggen ikke ville indeholde oplysninger om, hvilken bruger der havde foretaget den pågældende anvendelse af registeret.

Indførelse af en ordning med adgang til en begrænset del af oplysningerne i Kriminalregisteret via funktionsbestemte adgangskoder ville derfor efter Datatilsynets opfattelse kræve en ændring af sikkerhedsbekendtgørelsens § 19 eller en særskilt retlig regulering af Kriminalregisteret.

Datatilsynet udtrykte betænkeligheder ved en ordning med begrænset adgang via funktionsbestemte koder

Tilsynet gav imidlertid udtryk for, at der var de samme principielle sikkerhedsmæssige betænkeligheder ved det forslag, som Justitsministeriet og Rigspolitichefen nu havde fremsat, som ved den gældende ordning med adgang til alle oplysninger i Kriminalregisteret via funktionsbestemte adgangskoder. Datatilsynet kunne derfor ikke støtte indførelse af den ordning, som Justitsministeriet og Rigspolitichefen havde foreslået.

Der ville kunne opnås adgang til meget følsomme oplysninger, uden at det efterfølgende ville kunne konstateres, hvem der havde foretaget søgningen

Datatilsynet pegede herved på, at ordningen fortsat ville indebære, at der kunne opnås adgang til meget følsomme oplysninger, uden at det efterfølgende ville kunne konstateres, hvem der havde foretaget søgningen. Endvidere fandt tilsynet ikke, at der var fremkommet en overbevisende argumentation for, at en fuldstændig afskaffelse af funktionsbestemte adgangskoder ville medføre væsentlige praktiske gener og skadevirkninger for det operative politis varetagelse af konkrete hastende opgaver.

Det var derfor fortsat Datatilsynets opfattelse, at adgang til Det Centrale Kriminalregister ikke burde være mulig ved brug af funktionsbestemte koder. I stedet burde der indføres personlige autorisationskoder med tilhørende personlige og fortrolige passwords.

For så vidt angik adgang til Edb-registeret for Efterlyste Køretøjer, Det Centrale Pasregister og Det Centrale Kørekortsregister indtog Datatilsynet den samme holdning som ved Det Centrale Kriminalregister.

Rigspolitichefen har efterfølgende oplyst, at man efter Datatilsynets udtalelse i sagen har truffet beslutning om at afskaffe de funktionsbestemte koder, således at adgang til alle politiets systemer nu kræver indtastning af personlige autorisationskoder med tilhørende personlige og fortrolige passwords.

Tilsynsvirksomhed

Inspektioner hos offentlige myndigheder 76

Inspektioner i private virksomheder m.v. 77

Tilsynsvirksomhed

Datatilsynet fører tilsyn med enhver behandling, der omfattes af persondataloven, bortset fra behandlinger der foretages for domstolene. I forbindelse hermed påser Datatilsynet af egen drift eller efter klage fra en registreret, at en behandling finder sted i overensstemmelse med lovgivningen og de bestemmelser, der er udstedt i medfør af loven. Som led i denne tilsynsvirksomhed kan Datatilsynet tage sager op af egen drift, hvis tilsynet finder anledning dertil.

Datatilsynet kan kræve enhver oplysning, der er af betydning for dets virksomhed, herunder til afgørelse af, om et forhold falder ind under lovens bestemmelser.

Datatilsynets personale har til enhver tid adgang til alle lokaler, hvorfra en behandling, som foretages for den offentlige forvaltning, administreres eller kan benyttes, samt til lokaler hvor oplysninger eller de tekniske hjælpemidler opbevares eller anvendes. Tilsynet skal forevise behørig legitimation, men der kræves ikke retskendelse.

Datatilsynet har i år 2000 foretaget i alt 23 inspektioner, heraf 7 hos offentlige myndigheder, 7 i forskellige private virksomheder og 9 vedrørende privat forskning.

Inspektioner hos offentlige myndigheder

Rigspolitichefen (National Schengen - Informationssystem)

Bogense Kommune
Dragsholm Kommune
Gudme Kommune
Hundested Kommune
Kerteminde Kommune
Nørre Aaby Kommune

Inspektioner i private virksomheder m.v.

Kontaktbureauer:

Consensus, Lyngby
KB v/Birgit Weber, København Ø

Private virksomheder:

Pensionskasse for Finansansatte, Valby

Kreditoplysningsbureauer:

TDI Kredit Information, Hellebæk

Advarselsregistre:

Dentalbrancheforeningen, København

Spærreliste:

Lyngby Storcenter-Konto, Lyngby

Stillingsbesættende virksomhed:

Lysgaard Rekruttering og Rådgivning A/S

Privat forskning:

KAS Herlev, Onkologisk afd.
KAS Herlev, Kirurgisk afd.
KAS Glostrup, Neurologisk afd.
KAS Glostrup, Hovedpineklinikken
Sociologisk institut, Linnésgade, København
Odense Universitetshospital, Arb. med. klinik
Danmarks Pædagogiske Universitet, Odense
Gentofte Amtssygehus, Lungemed. afd.
Den Danske Forskningsfond, Ballerup

Bilag

<i>Oversigt over lovgivning m.v. - Bilag 1</i>	<i>80</i>
<i>Registertilsynets årsberetning 2000 - Bilag 2</i>	<i>82</i>
<i>Oversigt over anmeldte redaktionelle informationsdatabaser - Bilag 3</i>	<i>89</i>

Bilag 1. Oversigt over lovgivning m.v.

Loven

- * Lov nr. 429 af 31. maj 2000 om behandling af personoplysninger, som ændret ved lov nr. 280 af 25. april 2001.

Bekendtgørelser udstedt i henhold til lov om behandling af personoplysninger

- * Bekendtgørelse nr. 528 af 15. juni 2000 om sikkerhedsforanstaltninger til beskyttelse af personoplysninger, som behandles for den offentlige forvaltning, som ændret ved bekendtgørelse nr. 201 af 22. marts 2001.
- * Bekendtgørelse nr. 529 af 15. juni 2000 om undtagelse fra pligten til anmeldelse af visse behandlinger, som foretages for den offentlige forvaltning.
- * Bekendtgørelse nr. 530 af 15. juni 2000 om betaling for skriftlige meddelelser fra kreditoplysningsbureauer.
- * Bekendtgørelse nr. 531 af 15. juni 2000 om pengeinstitutters videregivelse af kreditoplysninger.
- * Bekendtgørelse nr. 532 af 15. juni 2000 om undtagelse fra pligten til anmeldelse af visse behandlinger, som foretages for domstolene.
- * Bekendtgørelse nr. 533 af 15. juni 2000 om betaling for private dataansvarliges skriftlige meddelelser om indsigt.
- * Bekendtgørelse nr. 534 af 15. juni 2000 om undtagelse fra pligten til anmeldelse af visse behandlinger, som foretages for en privat dataansvarlig, som ændret ved bekendtgørelse nr. 202 af 22. marts 2001.
- * Bekendtgørelse nr. 535 af 15. juni 2000 om sikkerhedsforanstaltninger til beskyttelse af personoplysninger, som behandles for domstolene.
- * Bekendtgørelse nr. 1178 af 15. december 2000 om forretningsorden for Datarådet.
- * Bekendtgørelse nr. 218 af 27. marts 2001 om behandling af personoplysninger i Det Centrale Kriminalregister (Kriminalregisteret)

Datatilsynets vejledninger

- * Vejledning nr. 125 af 10. juli 2000 om anmeldelse i henhold til kapitel 12 i lov om behandling af personoplysninger (til den offentlige forvaltning).
- * Vejledning nr. 126 af 10. juli 2000 om registreredes rettigheder efter reglerne i kapitel 8-10 i lov om behandling af personoplysninger.
- * Vejledning nr. 17 af 19. januar 2001 om offentlige myndigheders indberetning af skyldnere til kreditoplysningsbureauer.
- * Vejledning nr. 37 af 2. april 2001 til bekendtgørelse nr. 528 af 15. juni 2000 om sikkerhedsforanstaltninger til beskyttelse af personoplysninger, som be-

handles for den offentlige forvaltning, som ændret ved bekendtgørelse nr. 201 af 22. marts 2001.

Såvel loven som de nævnte bekendtgørelser og vejledninger har været offentliggjort enten i Lovtidende eller Ministerialtidende. Loven, bekendtgørelserne og vejledningerne findes også på www.datatilsynet.dk under "Lovgivning" samt i det Statslige Retsinformation. Reglerne kan endvidere rekvireres ved henvendelse til Datatilsynet.

*Reglerne kan læses i Lovtidende
og i Ministerialtidende samt på
www.datatilsynet.dk*

Bilag 2. Registertilsynets årberetning 2000

De to registerlove - lov om offentlige myndigheders registre og lov om private registre - var grundlaget for de fleste af Registertilsynets opgaver.

Registertilsynet bestod af et råd - Registerrådet - og et sekretariat. Registerrådet bestod af 7 medlemmer med en dommer (højesteretsdommer) som formand. Medlemmerne blev beskikket af justitsministeren for en periode af 4 år. Registertilsynets daglige forretninger blev varetaget af sekretariatet.

Registertilsynets arbejde inden for *den offentlige sektor* omfattede afgivelse af udtalelser til de myndigheder, der ønskede at oprette nye registre. I henhold til lov om offentlige myndigheders registre skulle der ske høring af Registertilsynet og fastsættes forskrifter af myndigheden, inden et edb-register med personoplysninger måtte oprettes. Desuden tog Registertilsynet stilling til sager, hvor myndigheder ville foretage væsentlige ændringer i eksisterende registre, som krævede forskriftsændringer.

Registertilsynet var desuden kontrol- og tilsynsmyndighed og klageinstans for en række andre myndigheders afgørelser i forbindelse med registerførelsen, blandt andet klager vedrørende registerindsigt.

Endvidere afgav Registertilsynet udtalelser om, hvorvidt forskrifternes bestemmelser om f.eks. videregivelse var tilsidesat.

Registertilsynet havde inspektionsadgang uden retskendelse og kunne afkræve såvel den eller de for registeret ansvarlige myndigheder som den, der fører registeret, enhver oplysning af betydning for tilsynet.

Registertilsynet registrerede 1.253 nye sager i perioden 1. januar 2000 til 30. juni 2000.

Registertilsynet foretog kun 2 inspektioner i beretningsåret. Det lave antal inspektioner hang sammen med det forventede lovskifte.

Inden for *den private sektor* bestod tilsynets arbejde i behandling af forelagte spørgsmål om fortolkning af lov om private registre og konkrete klagesager vedrørende registrering m.v. af blandt andet oplysninger i kreditoplysningsbureauer.

Som det også er beskrevet i den del af nærværende årsberetning, der vedrører Datatilsynets aktiviteter i år 2000, anvendte Registertilsynet i 2000 mange ressourcer på forberedelser til de opgaver, som tilsynet skulle varetage i forbindelse med den nye lovgivning.

Nedenfor omtales en række principielle afgørelser, som Registertilsynet har truffet i år 2000, og som fortsat kan have interesse.

Registrering af følsomme oplysninger i personaleregistre

Udtalt, at en virksomheds personaleregister fremtrådte på en sådan måde, at der var tale om et advarselsregister, der kun måtte oprettes efter forudgående tilladelse fra Registertilsynet, og da en sådan tilladelse ikke forelå, at registeret måtte anses for at være i strid med lov om private registre, og at virksomheden derfor skulle ophøre med at registrere og videregive de oplysninger, der indgik i registeret (Registertilsynets j.nr. 1998-1411-063)

En fagforening rettede henvendelse til Registertilsynet vedrørende en virksomheds registrering af oplysninger om, at et af foreningens medlemmer havde begået et strafbart forhold.

Fagforeningen var blevet bekendt med, at virksomheden havde oprettet et register i tilknytning til sit lønsystem, hvori der var registreret oplysninger om, at et medlem af den pågældende fagforening havde begået tyveri og ikke var værdig til ansættelse på ny.

Virksomheden oplyste over for Registertilsynet, at den havde etableret en elektronisk kode, som ved opdatering i koncernens lønsystem i forbindelse med en nyansættelse gav den ansættende leder advis om, at den pågældende ved henvendelse til personaleafdelingen kunne få hjælp til afgørelse af, om det tillidsbrud eller grove misligholdelse af tidligere ansættelsesforhold, der lå til grund for koden, fortsat skulle give anledning til, at virksomheden ikke ønskede personen ansat.

Ifølge virksomheden var det normal praksis, at virksomhedens koncernrevision, der altid medvirkede i afdækningen af sager vedrørende mistanke om uregelmæssigheder, foretog indberetning til registeret. Ifølge den politik, som var fastlagt af virksomhedens personaleafdeling, skete der automatisk inddatering i registeret i alle sager, hvor medarbejderen bortvistes. Virksomheden anførte i den forbindelse, at baggrunden herfor var, at der på bortvisningstidspunktet skønnedes at foreligge grov misligholdelse af ansættelsesforholdet. Virksomheden anførte endvidere, at den arbejdsretlige bedømmelse af sådanne forhold ikke nødvendigvis var sammenfaldende med en eventuel strafferetlig bedømmelse, og at udfaldet af en civilretlig eller strafferetlig sag ikke i sig selv berettigede et krav om, at virksomheden skulle afstå fra den ansættelses- og ledelsesmæssige vurdering, at man ikke ønskede den pågældende genansat.

Ifølge virksomhedens brugerinstruks til registeret skete registrering af bortviste personer via personnummer og foretoges af lønningsafdelingen i henhold

til skriftlig meddelelse fra personaleafdelingen. Ved ansættelse af en person med et personnummer, som fandtes i registeret, ville der i forbindelse med opdatering blive vist en markering i registeret i 5 år, hvorefter oplysningerne ville blive slettet. Oplysningerne i registeret ville ligeledes blive slettet 5 år efter ansættelsens ophør.

Ifølge brugerinstruksen til registeret anførtes der også koder for bortvisning, egen opsigelse uden varsel og opsigelse, hvor bortvisning var afstået på grund af bevismangel, samt om dette skyldtes tyveri, anden berigelse, tillidsbrud uden dokumenteret berigelse eller hærværk, vold og lignende. Virksomheden oplyste, at koderne alene blev anvendt til interne statistiske formål.

Virksomheden oplyste over for Registertilsynet, at det alene var medarbejdere i virksomhedens lønningsafdeling med klassifikation "Top Secret" og gyldig adgangsnøgle, der havde adgang til registeret.

Endvidere oplyste virksomheden, at der blev videregivet oplysninger fra registeret til den respektive personalefunktion i virksomheden, som måtte stå foran ansættelse af en registreret. Oplysningen blev videregivet via personaleafdelingen, som modtog advis fra lønningsafdelingen, og det ville altid være i form af en mundtlig besked om, at den pågældende ikke ønskedes genansat. Eventuel uddybning af baggrunden fandt sted ved den ansættende leders henvendelse til overenskomstafdelingen eller koncernrevisionen.

Efter Registertilsynets opfattelse måtte registeret betragtes som et selvstændigt register, som virksomheden førte på vegne af koncernen som et fælles register, og ikke som registreringer på vegne af de enkelte koncernforbundne virksomheder/selskaber.

Efter den nu bortfaldne lov om private registre § 3, stk. 6, måtte oprettelse af registre med henblik på at advare mod forretningsbetingelser med eller ansættelsesforhold til en registreret kun finde sted efter forudgående tilladelse fra Registertilsynet.

Det fremgår af forarbejderne til lov om private registre § 3, stk. 3 (senere ændret til § 3, stk. 6), at det afgørende for, om et register var omfattet af bestemmelsen, var, at registeret var oprettet med henblik på videregivelse.

Det fremgår endvidere af forarbejderne, at bestemmelserne i lovens § 3, stk. 2, og § 4, stk. 1, indebar, at advarselsregisteret ikke kunne indeholde oplysninger om blandt andet straffbare forhold, medmindre den registrerede havde givet sit samtykke.

På baggrund af det i sagen oplyste måtte Registertilsynet lægge til grund, at det primære formål med registeret var at advare de enkelte koncernforbund-

ne virksomheder/selskaber mod ansættelsesforhold til visse personer, der tidligere var blevet bortvist, eller som selv havde sagt op. Endvidere måtte det lægges til grund, at der blev givet oplysninger om personer, der havde været ansat i andre virksomheder end den, der stod over for ansættelse. Det var herefter Registertilsynets opfattelse, at registeret var oprettet med henblik på videregivelse.

Registertilsynet bemærkede i den anledning, at det forhold, at de enkelte virksomheder indgik i koncernen, ikke førte til, at udveksling af oplysninger mellem de enkelte virksomheder/selskaber ikke skulle betragtes som videregivelse. Afgørende var, at der var tale om selvstændige juridiske enheder.

Registertilsynet fandt på denne baggrund, at registeret fremtrådte på en sådan måde, at der var tale om et advarselsregister, der kun måtte oprettes efter forudgående tilladelse fra Registertilsynet. Da en sådan tilladelse ikke forelå, fandt Registertilsynet, at registeret måtte anses for at være i strid med lov om private registre, og at virksomheden skulle ophøre med at registrere og videregive de oplysninger, der indgik i registeret.

Registertilsynet bemærkede i den forbindelse, at tilsynet på det foreliggende grundlag ikke var indstillet på at meddele virksomheden tilladelse til oprettelse af et advarselsregister. Registertilsynet lagde herved vægt på, at registeret blandt andet indeholdt oplysninger om straffbare forhold, og at de registrerede personer ikke havde meddelt samtykke til registrering og videregivelse.

Datatilsynet har efterfølgende taget stilling til en ansøgning om oprettelse af et advarselsregister for koncernen. Sagen er omtalt ovenfor (*FDB's advarselsregister over bortviste medarbejdere*).

Indhentelse af kreditoplysninger på stillingsansøgere

Udtalt, at et kreditoplysningsbureaus videregivelse af oplysninger til en supermarkeds kæde i forbindelse med vurdering af jobansøgere ikke kunne anses for stridende mod lov om private registre § 9, stk. 1 (Registertilsynets j.nr. 1999-1114-326)

Registertilsynet havde på baggrund af medieomtale taget denne sag op af egen drift. Sagen drejede sig om, hvorvidt det var lovligt for en supermarkeds kæde at foretage søgning i RKI Kredit Information A/S ved ansættelse af nye medarbejdere.

Det fremgik af sagen, at supermarkeds kæden indhentede kreditoplysninger på alle ansøgere til jobs i virksomheden. Formålet hermed var at få ansat de bedste medarbejdere, der kunne leve op til virksomhedens holdninger til etik

og moral, og som kunne håndtere de store værdier, medarbejderne dagligt har kontakt med i virksomheden.

Supermarkedskæden foretog ingen differentiering efter, hvilket ansættelsesområde den pågældende ansøger ønskede beskæftigelse indenfor. Det var virksomhedens opfattelse, at oplysninger om ansøgerens privatøkonomi er en relevant oplysning for alle ansættelsesområder i virksomheden.

Virksomheden orienterede ansøgerne om, at der blev indhentet kreditoplysninger hos RKI. Dette skete enten skriftligt i forbindelse med indkaldelse til jobsamtale eller mundtligt under jobsamtalen. Ansøgere, der ikke blev indkaldt til jobsamtale, blev ikke orienteret om, at der var søgt oplysninger i RKI.

RKI Kredit Information A/S oplyste i forbindelse med sagen, at kreditoplysningsbureauet havde modtaget spørgsmål fra blandt andet supermarkedskæden om, hvorvidt RKI's oplysninger måtte bruges i forbindelse med vurdering af jobansøgere.

På baggrund af bemærkningerne til § 7 i lovforslag nr. L 36 af 13. oktober 1977 til lov om private registre m.v. (svarende til § 9 i den gældende lov), havde RKI Kredit Information A/S skønnet, at abonnenterne gerne måtte undersøge jobansøgers soliditet eller kreditværdighed.

Det var dog i tilknytning hertil RKI's opfattelse, at abonnenterne kun bør foretage undersøgelsen i fuld åbenhed med jobansøgeren og med dennes accept, samt at der alene bør indhentes oplysninger, hvis det i relation til den pågældende ansættelse har relevans.

RKI havde på baggrund af medieomtalen drøftet sagen med den pågældende supermarkedskæde, og det var herefter RKI's opfattelse, at virksomheden ikke misbrugte RKI's oplysninger.

Efter lov om private registre § 9, stk. 1, måtte kreditoplysningsbureauer kun registrere og videregive oplysninger, som efter deres art var af betydning for bedømmelsen af økonomisk soliditet og kreditværdighed.

Af bemærkningerne til bestemmelsen i § 7 i lovforslag nr. L 36 til lov om private registre fremgik blandt andet: "Reglerne i § 7 forhindrer naturligvis ikke, at en virksomhed ved ansættelse af personale beder et kreditoplysningsbureau udtale sig om ansøgers økonomiske soliditet eller kreditværdighed."

Registertilsynet udtalte herefter, at RKI's videregivelse af oplysninger til supermarkedskæden i forbindelse med vurdering af jobansøgere ikke kunne anses for stridende mod lov om private registre § 9, stk. 1.

Registertilsynet udtalte også, at tilsynet herved ikke havde taget stilling til, om den pågældende supermarkeds kæde lovligt kunne registrere de indhentede kreditoplysninger, idet det var oplyst, at virksomheden ikke registrerede oplysningerne.

Registertilsynet tilføjede, at det faldt uden for tilsynets kompetence at tage stilling til, om de aftalte vilkår mellem RKI og supermarkeds kæden med hensyn til brugen af RKI-systemet var overholdt.

Spørgsmålet er siden blevet rejst i forbindelse med lovforslag nr. L 147, forslag til lov om behandling af personoplysninger. På baggrund af en indhentet udtalelse fra Registertilsynet afgav Justitsministeriet i den forbindelse en udtalelse til HK/Handel, som efterfølgende blev optaget i Retsudvalgets betænkning af 11. maj 2000 over forslag til lov om behandling af personoplysninger.

Af Justitsministeriets udtalelse fremgår, at persondatalovens § 5 indholder nogle grundlæggende principper om, at behandling af oplysninger skal ske i overensstemmelse med god databehandlingsskik, at indsamling af oplysninger skal ske til saglige formål, og at behandlingen af personoplysninger skal være relevant og ikke må omfatte mere end, hvad der kræves til opfyldelse af de formål, hvortil oplysningerne er indsamlet.

Disse grundlæggende principper vil betyde, at en virksomhed ikke må indhente kreditoplysninger om en person til brug for ansættelse af den pågældende, medmindre der er tale om ansættelse i en særligt betroet stilling. Vurderingen af, om en stilling er særligt betroet, beror navnlig på den funktion den pågældende person udøver. Som eksempler på stillinger inden for supermarkedsbranchen, som normalt vil være særligt betroede, nævnes, varehuschef, butikschef, souschef og afdelingsleder. Hvorimod stillinger som flaske-dreng, servicemedarbejder, butiks- eller serviceassistent normalt ikke vil have karakter af en særligt betroet stilling.

Af udtalelsen fremgår også, at det i sidste ende vil være op til Datatilsynet (som afløste Registertilsynet ved persondatalovens ikrafttræden den 1. juli 2000) at afgøre, om en stilling er særligt betroet. Ligesom Datatilsynet i henhold til persondataloven, som betingelse for at drive kreditoplysnings virksomhed, vil kunne kræve, at kreditoplysningsbureauet udarbejder nogle abonnementsvilkår, som indebærer, at abonnenten ikke må indsamle kreditoplysninger til brug ved en ansættelsessituation, medmindre der er tale om ansættelse i en særligt betroet stilling.

Offentligt biblioteks registrering af publikums Internetbrug

Udtalt, at et offentligt bibliotek ikke må registrere, hvilke sider på Internettet bibliotekets brugere besøgte via bibliotekets computere (Registertilsynets j.nr. 1999-210-250)

Registertilsynet blev spurgt, hvorvidt det i henhold til lov om offentlige myndigheders registre var lovligt for et offentligt bibliotek at registrere, hvilke sider på Internettet bibliotekets brugere besøgte.

Tilsynet lagde til grund, at det var i overensstemmelse med loven, hvis biblioteket førte sit tidsreserveringssystem (bookingsystem) som et edb-register, i det omfang listen alene skulle anvendes til at administrere brugen af pc'ere med adgang til Internettet. Hvis oplysningerne derimod skulle registreres med henblik på, at f.eks. politiet skulle bruge dem, var der efter tilsynets opfattelse tale om et register, som biblioteket ikke kunne oprette, idet et sådant register ikke var af klar betydning for varetagelse af *bibliotekets* opgaver.

Ved besvarelsen lagde Registertilsynet til grund, at den pågældende log, der skulle anvendes til at registrere "trafikken" på Internettet, alene registrerede, hvilke pc'er der blev brugt til at "surfe" på Internettet. Loggen i sig selv ville ikke kunne afsløre, hvilke fysiske personer der havde benyttet maskinen, og der var således ikke tale om registrering af personoplysninger, hvorfor lov om offentlige myndigheders registre ikke fandt anvendelse.

Registertilsynet udtalte, at hvis oplysningerne i de to systemer (bookingsystemet og loggen) blev sammenholdt, ville de tilsammen kunne skabe en ny sammenhæng, idet oplysningerne f.eks. ville kunne anvendes til at klarlægge, hvilke hjemmesider brugeren havde besøgt.

Af lov om offentlige myndigheders registre § 9, stk. 1, fremgik, at en myndighed kun måtte registrere oplysninger, der klart var af betydning for varetagelse af vedkommende myndigheds opgaver.

Registertilsynet udtalte, at det ville være i strid med ovennævnte bestemmelse, hvis et bibliotek registrerede oplysninger om, hvilke oplysninger brugere af biblioteket havde søgt på Internettet, idet bibliotekets opgaver blandt andet er at stille information til rådighed – og ikke at kontrollere brugen heraf. Oplysningerne i bookingsystemet måtte derfor ikke sammenholdes med oplysningerne i loggen.

Bilag 3. Anmeldte redaktionelle informationsdatabaser

Oversigt over anmeldte redaktionelle informationsdatabaser, jf. lov om massemediers informationsdatabaser § 3, stk. 1

Aktuelt

Kalvebod Brygge 35-37
1595 København V
Tlf. 33 18 40 00

ALT for damerne

Egmont Magasiner A/S
Hellerupvej 51
2900 Hellerup
Tlf. 39 45 74 00

Amts Avisen

Nørregade 7
8900 Randers
Tlf. 86 42 75 11

Bagsværd/Søborg Bladet

Søborg Hovedgade 55
2860 Søborg
Tlf. 39 69 02 84

Berlingske Tidende

Pilestræde 34
1147 København K
Tlf. 33 75 75 75

Bornholms Tidende A/S

Nørregade 11-19
3700 Rønne
Tlf. 56 95 14 00

B.T.

Kristen Bernikows Gade 6
1147 København K
Tlf. 33 75 75 33

A/S Forlaget/Avis Børsen

Møntergade 19
1140 København K
Tlf. 33 32 01 02

Computerworld

Carl Jacobsens Vej 25
2500 Valby
Tlf. 77 30 03 00

Dagbladet Holstebro-Struer

Lægårdsvej 86
7500 Holstebro
Tlf. 99 12 83 00

Dagbladet Licitationen

Sydvestvej 49
2600 Glostrup
Tlf. 43 63 02 22

Udgiverselskabet

DAGBLADET af 27.11.1962 A/S

Søgade 4-12
4100 Ringsted
Tlf. 57 61 25 00

Dalum-Hjallese Avis

Vestergade 70-74
5000 Odense C
Tlf. 66 14 14 10

Danmarks Radio, Radio

Radiohuset
Rosenørns Alle 22
Tlf. 35 20 58 15

Danmarks Radio, TV

Mørkhøjvej 500, TV-Byen
2860 Søborg
Tlf. 35 20 45 69

Den Liberale Presse

Holbergsgade 13, 2. Postbox 1580
1020 København K
Tlf. 33 15 46 01

Ekstra Bladet

Rådhuspladsen 37
1785 København V
Tlf. 33 11 13 13

Fjerritslev Avis

Østergade 33
9690 Fjerritslev
Tlf. 98 21 12 00

Frederikssund Avis

Østergade 22
3600 Frederikssund
Tlf. 47 31 33 60

Fyns Amts Avis

Sankt Nicolai Gade 3
5700 Svendborg
Tlf. 62 21 46 21

Haderslev Ugeavis

Sønderbro 8
6100 Haderslev
Tlf. 74 52 70 70

Hannes Avis

Østergade 33
9690 Fjerritslev
Tlf. 98 21 12 00

Heden/Midtsjællands Avis

Søvej 1
4140 Borup
Tlf. 57 52 22 88

Helsingør Dagblad

Klostermosevej 101
3000 Helsingør
Tlf. 42 22 21 10

Herlev Bladet

Herlev Bygade 39
2730 Herlev
Tlf. 44 94 10 10

Herning Folkeblad

Østergade 25
7400 Herning
Tlf. 96 26 37 00

Holbæk Amts Venstreblad

Ahlgade 1
4300 Holbæk
Tlf. 59 48 02 00

Horsens Folkeblad

Søndergade 47
8700 Horsens
Tlf. 76 27 20 00

Hvidovre Avis A/S

Hvidovrevej 299-301
2650 Hvidovre
Tlf. 36 49 55 55

Information

St. Kongensgade 40 C
1264 København K
Tlf. 33 69 60 00

Jydske Vestkysten, Kolding

Jernbanegade 35
6000 Kolding
Tlf. 75 12 45 00

Jyllands-Posten A/S

Grøndalsvej 3
8260 Viby J
Tlf. 87 38 38 38

Kalundborg Folkeblad

Skibbrogade 40-42
4400 Kalundborg
Tlf. 59 51 24 60

Kjerteminde Avis A/S

Ndr. Ringvej 54
5300 Kerteminde
Tlf. 65 32 10 04

Kristeligt Dagblad

Rosengården 14
1174 København K
Tlf. 33 48 05 00

Landsbladet

Vester Farimagsgade 6
1606 København V
Tlf. 33 11 22 22

Lokal Avisen

Stationsvej 1
5690 Tommerup
Tlf. 64 76 15 55

Lokal-Aviserne Bispebjerg Torv A/S

Bispebjerg Torv 16
2400 København NV
Tlf. 35 81 81 00

Lokalavisen Nyborgbladet A/S

Nørrevoldgade 32
5800 Nyborg
Tlf. 65 31 70 30

Lolland-Falsters Folketidende A/S

Tværgade 14
4800 Nykøbing F
Tlf. 54 88 02 00

Løgstør Avis

Østerbrogade 27
5690 Løgstør
Tlf. 98 67 12 11

Løgstør-Bladet

Østerbrogade 27
5690 Løgstør
Tlf. 98 67 12 11

Melfar Posten

Algade 48
5500 Middelfart
Tlf. 64 41 13 03

"Midt på Ugen"

Gemsevej 7-9
7800 Skive
Tlf. 97 51 34 11

Midtfyns Posten

Stationsvej 11
5750 Ringe
Tlf. 62 62 13 30

Midtjyllands Avis

Vestergade 30
8600 Silkeborg
Tlf. 86 82 13 00

Morgenposten Fyens Stiftstidende

Blangstedgårdsvej 2-4
5220 Odense SØ
Tlf. 66 11 11 11

Morsø Folkeblad

Elsøvej 105
7900 Nykøbing M
Tlf. 97 72 10 00

Politiken

Rådhuspladsen 37
1785 København V
Tlf. 33 11 85 11

Ringkjøbing Amts Dagblad

St. Blichersvej 5
6950 Ringkjøbing
Tlf. 99 75 73 00

Ritzaus Bureau (RB)

Store Kongensgade 14
1264 København K
Tlf. 33 30 00 00

A/S Sjællandske Dagblade

Ringstedgade 13
4700 Næstved
Tlf. 55 72 45 11

Skive Folkeblad G/S

Gemsevej 7-9
7800 Skive
Tlf. 97 51 34 11

Sydkysten

Greve Strandvej 24
2670 Greve
Tlf. 43 90 44 22

Sydkysten Weekend

Greve Strandvej 24
2670 Greve
Tlf. 43 90 44 22

Thisted Dagblad

Jernbanegade 15-17
7700 Thisted
Tlf. 99 19 93 00

TV2/Danmark

Rugaardsvej 25
5100 Odense C
Tlf. 65 91 91 91

Taastrup Avis

Køgevej 64
2630 Taastrup
Tlf. 43 55 36 00

Ugeavisen Odense

Vestergade 70-74
5000 Odense C
Tlf. 66 14 14 10

Ugebladet Hjemmet

Egmont Magasiner A/S
Hellerupvej 51
2900 Hellerup
Tlf. 39 45 76 00

Vejle Amts Folkeblad

Bugattivej 8
7100 Vejle
Tlf. 75 85 77 88

Vendsyssel Tidende

Frederikshavnsvej 81
9800 Hjørring
Tlf. 98 92 17 00

Vestfyns Avis/Faaborg Posten

Algade 18
5683 Hårby
Tlf. 64 73 11 00

Viborg Stifts Folkeblad

Sct. Mathias Gade 7
8800 Viborg
Tlf. 89 27 63 00

Weekendavisen

Pilestræde 34
1147 København K
Tlf. 33 75 75 75

Aalborg Stiftstidende

Langagervej 1
9000 Aalborg
Tlf. 99 35 35 35

Århus Stiftstidende

Olof Palmes Alle 39
8200 Århus N
Tlf. 86 78 40 00

Datatilsynet
Christians Brygge 28, 4.
1559 København V
Telefon 3314 3844
Telefax 3313 3843
E-post dt@datatilsynet.dk